

ISANKINARI PABLO ITYAANTZINIRI ROMA-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo osankinatzi-mirori iroka, impiratani nonatzii Jesús Saipatzii-totaari, iriitaki kaima-sirita-kinari nontyaankaa-riti, ikoyakina nonkamantan-tajiro Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Pawa.

² Iroka Kamiithari Ñaantsi irootaki ikasiya-kaantakiri pairani Pawa, irootaki ikinkithata-kaakiriri Kamantan-tzinkari-payi Sankinarintsi-pirori.

³ Tima iroka Kamiithari Ñaantsi, ari ikinkithata-kotari Itomi Pawa, Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, kimitapaakariri iinchaaniki itzimaki icharinitakari pinkatharini David.

⁴ Ikanta yañaaji pairani, aripaiti iñaakan-takari Itomi Pawa inatzii, otzimi-motziri Itasorinka.

⁵ Ikaminthaa Saipatzii-totaari ikaminthaa-taanari Pawa. Iriitaki koya-kinari nontyaankaa-ritaji, nonkaman-tayitajiri pasini-satzi atziri kaari ashininkata, inkimisanta-yitaji iriroriiti.

* ⁶ Aajatzi awirokaiti, aritaki akaratzi ikaima-siritaji Jesús Saipatzii-totaari.

⁷ Awirokaiti nosankinatzeni pikaratzi pinampitaro Roma-ki. Itakotani Pawa pinayi-tzii, ikaima-siri-yitaimi yasiyita-jyaami. Onkamintha inisironkataimi Asitairi Pawa, aajatzi inkimitajimi

* **1:5** Wairontsi

Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, irootaki pisaikan-tajyaari kamiitha. †

Inintzi Pablo yariityaari wirakocha-payi

⁸ Iroka nitawakyaari nonkanti: Nopaa-soonkitziri Pawa, okantakaaro yantayitajiri Jesús Saipatzii-totaari. Tima ithonka ikimakoi-takimi tsika-rika-payi tsika pikantanaja pikimisanta-yitanaji. ⁹ Ari nokanta-piinta-naatya namana-kotzimi. Iriitaki Pawa yotatsi noñaa-sintsi-wintari nantawaita-jiniri nokinkithata-najiro Kamiithari Ñaantsi kamanta-kotziriri Itomi. ¹⁰ Aririka namaniri, nokowa-kotziri inkanta-kaiyaaro nojati pisaikajiitzi awiroka, iroorika ininta-kayinari naaka. ¹¹ Tima ayimatakina noñaayitajimi. Nonintzi nonkaminthaa-yitajimi paawyaa-siri-waitantyaari. ¹² Irootaki nontharowinta-kaantyaamiri pikarajiitzi awiroka, piñaawajina-rika tsika nokanta nawintaa-siritari Pawa. Irootaki pintharowinta-ntyaanari naaka, noñaakimi-rika awirokaiti tsika pikanta pawintaa-sirita-naa.

¹³ Iyikiiti, nonintzi piyojiiti oshiki nosirita-piintakaro nojati tsika pisaikajiitzi awiroka, nonintzi noñiimi piwapyaa-yitajyaa, nokimi-taakiri pasini-satzi atziri. Iro kantacha oshiki tzika-tzikata-piinta-kinari. ¹⁴ Iro kantacha ontzimatyii nojata-sitajiri yowaita-niriiti, aajatzi kaari yowaiyita-tsini, iriipiroriiti, aajatzi kaari iriipirori. ‡ ¹⁵ Irootaki, nonintantari nonkamantan-

† **1:7** Itasorintsita-kaitani ‡ **1:14** yowaitaniri = griego

taji-ro Kamiithari Ñaantsi anta pinampi-yitaro awirokaiti Roma-satzi.

Itasorinka Pawa wawisaa-kotan-tatsini

¹⁶ Tima ti nompasiki-wintiro naaka nonkamantan-taji-ro Kamiithari Ñaantsi. Tima irootaki itasorinka Pawa, kantatsi awawisaako-siri-yitajiri inkarati kimisantaa-tsini. Yitanakyaaro Judá-iti inkimisantaji, ari yampoiyita-paaki kaari Judá-iti. § ¹⁷ Tima iroka Kamiithari Ñaantsi okamanta-kotziri Pawa tsika ikanta itampatzika-sirita-kairi ikaratzi awintaa-sirita-naariri Jesús. Tima irootaki isankinata-koitakiri, kantatsiri:

Tampatzika-siri inatyii awintaa-siritanariri, irasi iwiro yañaayitaji.

Kaari-piro-siriri inatzii atziri-payi

¹⁸ Iro kantacha tzimayitatsi atziri kaari tampatzika-sirita-tsini, thainka-waitaniri, oshiki itzika-tzika-yitziro iroopirori airo iyotakoi-tantari Pawa. Iriitaki owatsimaa-piro-taikiriri Pawa saikatsiri inkitiki. ¹⁹ Tima iyotako-witari iriroriiti Pawa. Iriitaki Pawa kantakaarori iyotako-witan-tariri. ²⁰ Tima owakira iwitsikan-takarori Pawa kipatsi, ari iyotimi atziri-payi tzimatsi Pawa iñaawitakaro iwitsikani-payi. Ari inkinkithasirityaami tzimatsi Pawa itasorinka, yasi iwiro yañaanitzii irirori. Tikatsi tikañaanitchani iroñaaka, inkantayiti: “Ti noyotakotiri.” ²¹ iyotako-wijiitari Pawa, titzimaita impinkathata-piintiri, ti impaasoonkita-piintairi.

§ 1:16 kaari Judá-iti = griego

Apatziro ikinkithasirita-koyitaro kaaripirota-tsiri, irootaki kaari ikinkisiryanta kamiitha. ²² Ikanta-wijiita: “Yotaniri nonatzii,” tikatsi iyomata-jiiti. ²³ Irootaki iwashaantan-tanakarori ipinkatha-witari Ñaapirori Pawa, ñaanita-tsiri. Ari yitanakaro ipinkatha-waitziro iwitsikani atziri, siyakaa-rontsi, tsimiri, ipiraitari, aajatzi ikaratzi kontha-yitatsiri kipatsiki.

²⁴ Irootaki iñaasi-minthatan-tariri Pawa ayimawaitiri yantayitiro kaari-pirori. Irootaki yantanta-piintan-tarori okaratzi impasiki-wintirimi. ²⁵ Iwashaanta-siwaita-nakaro ikimisanta-waantiziri Pawa iroopirota-tsiri, apatziro ikimisanta-yitanakiro thaiyaantsi. Ipinkatha-waita-nakiro iwitsikaitani. Titzimaita impinkathata-najiri Pawa owitsika-yitakirori maaroni tzimayita-tsiri, apinkathata-piintziri arokaiti. ¡Omapirowí!

²⁶ Irootaki iñaasi-minthatan-tariri Pawa ayimatiri iniwita-siwaitari. Tima yantayitanakiro okaratzi impasiki-wintirimi. Tzimanaki kooya-payi pithoka-wakaasi-waita-chari.

²⁷ Ari ikimiyita-nakari sirampari-payi, tzimatsi pithokasi-thawaka-chari, irootaki ayimawaitziriri ipithoka-kaasi-tawaityaa isiramparin-kakiini, yanta-sitakaro impasiki-wintirimi. Apaniroini iwasankitaa-waita okantakaan-tziro ikinakaa-siwaitakari.

²⁸ Irootaki iñaasi-minthatan-tariri Pawa ikaratzi ayimawaitziri yantayitiro kaari-pirori, yantanta-yitakiro kaari kamiithata-tsini. Ti inkinkithasirita-piintairi Pawa. ²⁹ Irootaki yanta-piinta-nakiri kaari tampatzika-sirita-

tsini, imayimpi-waitzi, ipithoka-wakaa-wasita, iniwi-piro-waitari kiriiki, yantayitziro karipiro-yitatsiri, iniwitan-takowaita, iwan-tayitzi, imaimanita-wakaa-waita, yamatawitan-tawaitzi, ikawiyani-tawaitzi, ³⁰ ikisi-matan-tawaitzi, ithaiya-kota-wakaa-waita, ikisa-niinta-waitziri Pawa, ikawiya-porotan-tawaitzi, ishami-winta-waita, ikantakaa-piro-waita, iyotasi-waiyitaro kaaripirota-tsiri, ipiyatha-waitari asitariri, ³¹ imasontzi-siri-waitzi, ti imonkara-wainiti, ti ithakotantanyia, ti yaripirotan-tayiti, ti inisironkatan-tayityaa. ³² Iyowijiitaro okaratzi ikantakaan-takiri Pawa, ikantaki: “Ikaratzi antayitironi kaari-pirori, aritaki inkamayitaji.” Iro kantacha, aikiro ijatakaa-tziro yanta-pirota-nakiro, yoiminthata-kaayitari pasini-payi imayitiro.

2

Tampatzika inatzii Pawa aririka yaminakotanti

¹ Kimitaka pikanta-siri-jiitzi: “Ontzimatyii iwasankitaitiri antayitzirori kaari-pirori.” Airo pikanta-siri-waitzi. Tima aririka paminakowintiri pasini atziri, apaniroini pikamanta-kowaitaka awiroka. ¿Tima panta-piintziro awiroka kaari-pirori? ² Tima ayojiitzi tampatzika-siriri inatzii Pawa aririka yaminakowintanti irirori. Iriitaki owasankitaa-yitzirori ikaratzi antayitzirori kaari-pirori. ³ Pikanta-piinta-jiitzi awirokaiti, “Ontzimatyii iwasankitaitiri ikaratzi antzirori kaari-pirori.” ¿Pisiyakaantzi airo iwasankitaa-jimi

awiroka Pawa? ⁴ ¿Tima pimiraawintiri Pawa nisironka-pirotamiri, oyaakotzimiri, amatsinkawintamiri? ¿Tima piyoti irootaki yamatsinkawintan-tamiri iwashaanta-kaantyya-mirori pantayitziro kaari-pirori? ⁵ Iro kantacha aikiro-rika pimpiyathata-tyiiaari, airorika pinintzi piwashaantajiro pantayitziro kaari-pirori, aritaki patsipita-jyaaro iyatsimanka Pawa. Tima apaata aririka iñitajiro iyatsimanka Pawa, yaminako-yitajiro-rika maaroni, tampatzika inkantyya iwasankotaan-tayitaji. ⁶ Tima osiyawaita-jyaaro impinayitairimi Pawa okaratzi yantayitakiri. ⁷ Iriitaki Pawa añaaakayitajirini ikaratzi kamayita-kakirori yantayitziro kamiithari, irootaki inisampyan-takarori iwaniinkaro, inisampyaakaro impinka-thaitairi, inisampyaakaro irasi iwiro yañaayitaji. ⁸ Iro kantacha katsimaki inkantajyaa Pawa iwasankitaajiri ikaratzi kamaita-piinta-karori iniwita-siwaitari, ikaratzi piyatha-waita-kariri, kaari miraawintaironi iroopirori. ⁹ Inkimaatsi-waitajyaa, iwasiri-tajyaa maaroni kamayita-kakirori antayitziro kaari-pirori. Iriitaki itanakyaaroni iñiuro noshininka-payi Judá-iti, impoña yampoita-paaki kaari Judá-iti. * ¹⁰ Iriima kamayita-kakirori yantayitziro kamiithari, iwaniinka-yitajyaa irirori, impinka-thaitairi, kamiitha isaikayitaji. Iriitaki itanakyaaroni iñiuro noshininka-payi Judá-iti, impoña yampoiyita-paaki kaari Judá-iti. ¹¹ Tima tikatsi atziri imaniti Pawa.

* **2:9** kaari Judá-iti = griego

12 Maaroni kaari kimakotironi Ikantakaan-taitani, aritaki ompyaakaa-sita-jyaari iyaari-pironka, tima airo yaminakoi-tairi imonkaratakiro-rika Ikantakaan-taitani. Iriima ikaratzi kimakowita-karori, aritaki yaminakoi-tairi imonkaratakiro-rika. 13 Tima kaari tampatzika-siritzi-motirini Pawa ikaratzi kimakowita-karori Ikantakaan-taitani, iriitaki tampatzika-siritzi-mota-kiriri ikaratzi monkara-yitakirori. 14 Tima yokapayi kaari noshininkata, kaari kimakowityaaroni Ikantakaan-taitani, kaari ñaawityaaroni tsika osankinata, iro kantacha imonkara-minthawaita-sitakaro. Okimiwaitakaro ontzima-tyiimi pasini ikantakaan-taitani yasityaarimi irirori-payi. 15 Okimiwaitakaro iroka Ikantakaan-taytziri osankina-siritan-takyaarimi, tima iyotzi paita yantiri. Aririka imonkaratairo, kimosiri inkantyyaa. Airorika imonkaratziro, okimiwaitakaro apaniroidini ikamantakowaityyaa, tima iyotzi yantakiro kaari-pirori. 16 Irootaki yantaitiri apaata aririka inkantajiri Pawa yoka Jesús Saipatzii-totaari: “Pamina-kotainiri okaratzi yantakiri imananiikiini atziri-payi.” Irootaki nokinkithata-kota-piintakiri nokamantan-tziro Kamiithari Ñaantsi.

Judá-iti aajatzii Ikantakaan-taitani

17 Pinkimi nonkantimi noshininka Judá-iti. Kimitaka pikanta-jiitaki awiroka: “Noyotziro Ikantakaan-taitani. Noyotziri Pawa. 18 Noyotziro okaratzi inintziri. Noyotziro tampatzikata-tsiri, tima iyomitaai-takinaro Ikantakaan-taitani. 19 Aritaki nomatakiro

noyomitairi kaari yotironi, osiyakariri
 imawityaakita-tyiimi, nonkimita-kaantiro
 nonkitainkata-kota-tyiirimi saikayita-tsiri
 otsitini-kitzi. ²⁰ Aritaki noyomitaa-yitajiri
 masontzi-siriri. Kantatsi noyomitairi kaari
 yowaita-tsini, kimiwaitariri iincha-niki.
 Tima ontzimi-motina naaka Ikantakaan-
 taitani. Irootaki yotani-pirota-kaanta-tsiri.”
²¹ Aririkami pimatiro piyomitaa-yitairi pasini-
 satzi, ¿Piyomatsitakima awiroka? Tima
 pinkanta-piintzi awiroka: “Airo pikositz.”
 ¿Tima pinkosiniti awiroka? ²² Pikanta-piintaki:
 “Airo pimayimpitzi.” ¿Tima pimayimpiti
 awiroka? Pikanta-piintzi: “Airo pipinkathatziri
 siyakaa-rontsi.” ¿Tima pinkosita-piintziri
 awiroka yasitakai-tariri pawaniro? ²³ Pishami-
 waitaka awiroka piyota-kotziro Ikantakaan-
 taitani. ¿Tima pimpiyathatyaaro awiroka?
 Pithainkakiri Pawa. ²⁴ Iroka isankinatai-takiri,
 kantatsiri:
 Awiroka-payi kantakaan-takirori ithainka-
 tasorintsitan-takari pasini-satzi atziri
 ikisima-waita-sitakari Pawa. †
²⁵ Ikaratzi monkaratzirori Ikantakaan-
 taitani, kamiitha-witacha itomisitaa-nitaka,
 tima irootaki osiyakaa-wintzirori yasiyitari
 Pawa. Iro kantacha tirika imonkara-yitiro
 maaroni Ikantakaan-taitani, aminaasi-waitaka
 itomisitaa-nita. ²⁶ Iriima pasini-satzi kaari
 ashininkata, kaari totamisitaa-nita-chani, aririka
 imonkarata-sita-kyaaaro Ikantakaan-taitani,
 iriitaki osiya-pirota-jyaariri totamisitaaniri,
 tima yasipirota-tyaari Pawa. ²⁷ Yokapayi kaari

 † 2:24 Wairontsi

totamisitaa-nita-chani monkara-winthata-sita-karori Ikantakaan-taitani, iriitaki amina-kota-jimini apaata iroopiro-rika pimonkaratziro okaratzi piyota-kotziri, pipiyathatakarorika, iriitaki wasankitaa-kaanta-jimini, onkanta-witakyaa totamisitaaniri pinawita awiroka-payi. ²⁸ Tsika akantayita koñaaroini awathaki, ti iro impaitan-taitairi “Judá-iti.” Ari okimitari atomintha-waita-sita-piintaka awathaki, ti iro apaitan-tayitari “totamisitaari.” ²⁹ Tima ompoñaan-taari ikantaitaji Judá-iti tsika akanta-siri-yitanaara. Ari okimi-tzitari atomisitaa-niyitaka, irootaki kantakaan-tzirori asiritakari. Ti iro amonkara-winthatan-tyaarori sankinata-chari, intharowintan-tairi ashininka-payi, irootaki kowa-pirota-chari intharowinta-wintai irirori Pawa.

3

¹ Kimitaka pikantaki awiroka-payi: “¿Tikatsima apantaini arokaiti Judá-iti? ¿paitama atomisitaa-nitantari?” ² Nokantzi naaka: Oshiki apantairi arokaiti. Iroka itanakarori, iriitaki awaisatzitini yitakari iñaanatakiri Pawa. ³ Tima tzimatsi awaisatzitini ti yoisokiro-yityaari Pawa, ¿Irooma iwashaantan-tyaarori Pawa yoisokiro-yitanta? ⁴ Ti ari onkantyyaa. Okantawitaka ithaiya-witaka maaroni atziri, ti inthaiya-nityaa Pawa irirori. Ari okantzi isankinai-takiri, ikan-taitsiri:
Ari pikantatya awiroka, tampatzika-ñaaniri pinatzii,
Awirokami yaminakoi-tajimi, ari panaa-kotan-takimi.

5 Tima antapiinta-yitziro kaari-piro-taantsi, oñaakan-tzirori tampatzika-siri inatzii Pawa. Kimiwaitaka aritaki ankantakimi: “Irootaki noyaaripiro-sirinka oñaakan-tzirori oshiki ikamiitha-pirotaki Pawa, ¿paitama iwasankitaa-wintan-tyaanarori okaratzi oñaakan-tzirori ikamiitha-pirotzi irirori? Kaari tampatzika-siriri.” (Ari okanta akinkithasiri-waitari arokaiti atzirin-kakiini.) 6 Ti ari onkanta-tzimaityaa. Kaarimi tampatzika-siriri Pawa, airoytaa yamina-kotairimi osaawi-satziiti, iwasankitaa-yitajiri. 7 Kimitaka ankantimi aajatzi: “¿paitama iwasankitaan-tyaanari Pawa nothaiyaka, tima nonthaiya-piinta-kityaa irootaki ipinkathaitan-tariri Pawa ti inthaiya-nityaa irirori?” 8 Kimitaka ankantimi aajatzi: “¡Thami ankaaripiroti! tima irootaki ñaakantironi kamiithari.” (Irojatzi imishakowintai-takinari naaka nokinkithatakiro kimitakarori iroka, omapirotatya.) Iro kantacha irootaki kamiithatatsi iwasankitaitiri ikaratzi ñaawaitzirori iroka.

Tikatsi tampatzika-siriri

9 ¿Irooma kanta-kotacha aka, Judá-iti anayitzi arokaiti ti ampanta-pirotai, airo okantzi anaakoyitiri pasini-satzi? Aritaki okantari, tima nokantzi-takari maaroni akarajiitaki, kimiwaitaka ompyaakaa-siwaita-kaimi ayaaripironka, okantawitaka Judá-iti anayitzi aajatzi pasini-satzi atziri anayitzi. 10 Aritaki osankina-kotaka, kantatsiri: Tikatsi tampatzika-siriri, ti intzima-jati aparoni. 11 Ti intzimi kimatha-waitaniri. Tikatsi amina-minatairini iyotajiri Pawa.

12 Ithonka ipiya-siri-jiitaka, tikatsi apantyaarini.
Ti intzimi impaityaa mataironi kamiitha-siriri.
Ti intzimaajati aparoni.

13 Kaaripiro-ñaani-waitaki, okimiwaitakaro
ithano iroomi omorona tsika ikitatai-tziriri
kaminkari.

Amininitaka ithaiya,
Kipiya-waanti-waitaki isiyakari ikanta maranki.

14 Tima ikisima-waitanta-piintaki, ikawiyantayitzi.

15 Amikii-tzitaka ijayitzi iwakanti, inintzi
inkapathai-nkata-kaanti.

16 Ipampitha-wokita-piintakiro ikinaitzi
yapirotan-taitzi, inintzi inkimaatsita-
kaanta-waityaa.

17 Ti impampitha-wokita-piintairo jatachari
isaikaitzi kamiitha.

18 Ti impinkathaakitajiri Pawa.

19 Ayotzi ari yaminakotairi Pawa ikaratzi
sintsiwinta-waita-karori Ikantakaan-taitani.
Airo okantaji intikañaanitajyaa inkanti: “Ti
namaawaitiro.” Imairiyitaji maaroni osaawisatzi-payi. 20 Tima tikatsi matironi imonkaratiro
Ikantakaan-taytziriri, irootaki inkantan-tyaariri
Pawa: “Tampatzika-siri nonatzii.” Aririka
ayotako-pirota-najiro Ikantakaan-taitani, ari
ayopirotiri oshiki akaaripiro-kitaki.

Pawa ontampatzika-siritairi, aririka awintaa-sirita-najyaari

21 Iro kantacha owakira iñaakairo iroñaaka
Pawa antampatzika-siritan-tajyaari. Ti osiyaaro
pairani, asintsiwinta-siwaitakaro Ikantakaan-
taytziriri antampatzika-siritan-tajyaari. Irootaki

isankinata-kotakiri Kamantan-tzinkari-payi, iro-jatzi isankinata-koitakiri Ikantakaan-taitaniki.

²² Iriitaki Pawa otampatzika-siritaini, aririka awintaa-sirita-najyaari Jesús Saipatzii-totaari, ankimisanta-najiri irirori. Ti anasiyityaa, aa-jatzi asiyari pasini-payi. ²³ Tima maaroni

akaaripiro-siritaki. Irootaki airo okantanta añaaayitairo iwaniinkaro Pawa. ²⁴ Iro kan-

tacha itampatzika-siri-yitai Pawa, inisironka-pirotaji irirori ityaankairi Saipatzii-totaari Jesús ipina-winta-yitai arokaiti. ²⁵ Irootaki ityaankan-

takariri Pawa inkapathain-kawintai Saipatzii-totaari iwamaitakiri, itsimaryaan-tajyaari Pawa aririka awintaa-sirita-jyaari Saipatzii-totaari. Iro imatanta-karori Pawa iñaantai-tyaariri yasi iwiro itampatzika-siritzi irirori. Tima pairani oshiki ikisasi-witakaro Pawa iyaari-pironka atziri-payi, amawiki ikanta-piintakiro. ²⁶ Irooma

iroñaaka, iñaakayitai iriitaki kamiitha-siriri. Tima tampatzika-siri ikanta irirori, itampatzika-sirita-kairi ikaratzi awintaa-sirita-naariri Jesús.

²⁷ ¿Tzimatsima iroñaaka ashamiwintajiri? Tikatsi. ¿paitakama? ¿Irooma kantakaan-tziro ti intzimi ipaita monkarata-ironi Ikantakaan-taitani? Tityaa, iro kantakaan-tzirori awintaa-siritani. ²⁸ Airo okantzi

ishamiwaityaa tampatzika-siriri, tima ti imatiro yitsinampairi yakowintawitakaro Ikantakaan-taytziri. Apatziro imataitziro yawintaa-siritaitari Saipatzii-totaari. ²⁹ ¿Apatziroma arokaiti

Judá-iti yantzimo-yitairo Pawa? Ti. Ari akaratajiri kaari ashininkayita, yantzimo-yitairo maaroni. ³⁰ Tima aaroni ikanta Pawa.

Tsika ikantakaa-yitaji arokaiti itampatzika-siri-yitai, ari inkimitaa-yitairi aajatzi kaari totamisitaa-nita-chani. ³¹ ¿Tima nomiraawintiro naaka Ikantakaan-taitani nokinkithata-kotakiro awintaa-sirin-kantsi? ¡Ti ari onkantyyaa! Nokantatzii: “Iroopiro onatzii Ikantakaan-taitani.”

4

Isiyakaa-wintantzi Abraham

¹ Thami ankinkithasirita-kotiri awaisatzitini Abraham. ¿Tsikama ikantai-takiriri irirori itampatzika-siritan-taari? ² Iroomi yakowintyaaromi Abraham tampatzika-sirita-kairinimi, aritaki ishami-winta-waita-kyaami irirori. Airo ishamiwinta-jirimi Pawa. ³ Iroka ikantai-tziri Osankinaritsi-piroriki: Tima yawintaakari Abraham yoka Pawa, irootaki ikimita-kaantaariri itampatzika-siritani.

⁴ Thami asiyakaa-winta-wakiro: Aririka yantawaiti aparoni atziri, ipinaitziri. Ti inisironkata-sitai-tyaari, ipinaita-tziiri yantawaitaki. ⁵ Iriima kaari antawaita-tsini, aririka iñiuro impinata-sitai-tyaari, inisironkai-tatziiri yoka. Ari ikantari atziri-payi ikaratzi thainka-tasorintsi-waita-tsiri pairani, yawintaa-siritaari Pawa, aritaki iñaajiro intampatzika-siritairi. Aritaki inisironkatairi yawintaa-sirita-naari, ti yakowintawasityaaro. ⁶ Irojatzi ikinkithata-kotakiri pinkatharini David inkimosirita-kaayitairi Pawa itampatzika-sirita-kaani, kaari ñaasintsi-waiwintyaaroni, ikantaki:

7 Kimosiri inkantajyaa atziri ipyaakoi-tajiri yantawitakaro kaari-pirori,

Okimiwaitaaro imanakoi-tatyii-nirimi iyaari-pironka.

8 Kimosiri inkantajyaa atziri, kaari yaminakotanti Pawa iyaari-pironka.

9 Iriitaki inkarati kimosiritaa-tsini, ¿Apatziroma arokaiti akaratzi ipaitaitajai “totamisitaari?” Kimitaka ti, ari isiyayitajai aajatzi kaari totamisita-chani. Pinkinkithasiri-tiro akantakiri:

Yawintaanaka Abraham, irootaki ikimita-kaantai-taariri itampatzika-sirita-kaani.

10 ¿Tsika-paitima ikimita-kaantaari Pawa awaisatzitini Abraham itampatzika-siritani? ¿Aripaitima imatakiro itomisitaa-nitaka? ¡Tira! Iro yampoiwaitaji itomisitaa-nitaja. ¹¹ Tima aririka ompiro-tanaji itomisitaa-nitaka irootaki iyotaitantari yawintaa-naari Pawa. Iriima Abraham yitzitakaro yawintaakari irirori Pawa, itampatzika-siritzi-takari tikira-wintha intomisitaa-nityaa. Ari ikantakari Abraham yitanta-karori itampatzika-sirita-kaitziri. Irootaki ikimita-kaantai-takariri iriitakimi charinin-tajjaaririmi maaroni tampatzika-siriri-payi, ti onkowa-jaantajyaa intomisitaa-nitaityaa. ¹² Omapiro-witayya ipaitaitajai aroka-payi “totamisitaaniri” arokataki icharini-pirotani Abraham, tima ari akaratziri atomisitaa-nita. Iro kantacha ti iro asiyanta-jjaariri ikanta irirori itomisitaa-nita, iro asiyantaariri awintaa-sirita-naari Pawa, ikimitaakiro irirori

Abraham, yitakaro yawintaa-siritari tikira-winthā itomisitaa-nita.

Awintaa-sirinka añāanta-jyaarori ikasiya-kaita-kairi

¹³ Tima ikasiya-kaitzi-takari pairani Pawa awaisatzitini Abraham aajatzi inkarati incharinin-tajyaari yasitajyaaro maaroni kipatsi, ikasiya-kaitzi-takari tikira-winthā osankinatyaa Ikantakaan-taitani. Apatziro yawintaa-siritanaka Abraham. ¹⁴ Tima inkarati ñāayita-jironi ikasiya-kaani Pawa, kaari yokaiti sintsiwinta-siwaitarori Ikantakaan-taitani. Arimi onkantyaami, ampinaasi-waityaami awintaa-siritari Pawa, tikatsi apantyaaroni ikasiya-kaakairi. ¹⁵ Ikaratzi sintsiwinta-waitarori Ikantakaan-taitani, apatziro iñiuro iwatsimairi Pawa ti imatatyiiro yitsinampairi. Tima airo otzimakimi Ikantakaan-taitani, airo otzimimi ikinakaa-sitaitani.

¹⁶ Iriitaki ñāayita-jironi ikasiya-kaani Pawa ikaratzi awintaa-naariri inisironka-pirotanta Pawa. Ari iñāayitajiro inkarati incharinin-tajyaari, tira apatziro añāayitajiro arokaiti Judá-iti, ipajiinkai-takiri Ikantakaan-taitani, maaroni inkarati awintaa-sirita-jyaarini Pawa, osiyakotaariri Abraham. Osiyawaitaaro incharini-yitaimi Abraham maaroni arokaiti. ¹⁷ Irootaki isankinatan-taita-karori, ikantaitaki:

Aritaki noshikyaa-jimiri pincharinin-tajyaari, iinasiyita-jyaaro impiyotajyaa inkarati ishininkata-wakaa-jiitaja.

Irootaki ikasiya-kaani Pawa. Irootaki yawintaa-siritan-takariri Abraham. Omapirotatya

imonkaratairo Pawa, kantatsi irirori yañaakaa-yitairi kamayita-tsiri, tima iriitaki owitsika-yitakirori kaari tzimayi-witachani pairani. ¹⁸ Iroka ikantakiriri awaisatzitini Abraham: “Inasiyita-jyaaro pincharinintajyaari, impiyotajyaa inkarati ishininkatawakaa-jiitaja.” Ikantzi-takari aajatzi: “Tima ari inkantajyaa ishikitaji irirori.” Irootaki ikimisantan-tanakari Abraham, okantawitaka oshiki opomirintsitzi-motakari inkimisantan-tyaariri. ¹⁹ Yaakowinta-piintakaro yawintaa-sirita. Yasi iwiro ikinkithasirita-kotaro, ikantzi: “¿Tsikama onkantyaaka? Tzimataiki naaka 100 nosarintsiti, irootaintsi nonkami. Ti owaiyanta-niti noina Sara.” ²⁰ Ari okantawitaka ikinkithasiri-waita, ti inkiso-siri-wintiro ikasiyakaakiriri Pawa, ti onkantzi-moniintyaari yawintaa-siritari. Aikiro imapirota-nakitziiro yawintaa-siritari, ari ikanta-piinta-nakitziiro itharowinta. ²¹ Iyopirodzi Abraham ari imatakiro Pawa okaratzi ikasiyakaakiriri. ²² Irootaki ikimita-kaantaariri itampatzikasiritani. ²³ Irootaki isankinata-kaantan-takarori Pawa tsika okanta-kota. Ti isankinata-kaantsityaaro ampinkathatan-tyaariri Abraham. ²⁴ Iro isankinata-kaantan-takarori ayotantajyaari ikimita-kaantai itampatzikasiritani aroka-payi, aririka awintaa-sirita-najyaari owañaajiriri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari ikamawitaka. ²⁵ Tima iriitaki kamamintayitairi arokaiti, okantakaan-tziro akaariprowaitaki. Irijatzi añaajatsi itampatzikasiritakaantairi.

5

Opoñaantari itampatzika-sirita-kaitai

¹ Iroka okantaka. Irootaki awintaa-siritari tampatzika-sirita-kaayitairi. Irootaki aripirotantaariri Pawa. Iriitaki Jesús Saipatzii-totaari matakaa-yitairori iroka. ² Tima awintaa-siritaari Jesús Saipatzii-totaari, iyotakaa-yitairo inisironkatani Pawa anayitaji. Kimosiri ankantayaa añaa-yitajiro apaata iwaniinkaro Pawa. ³ Ti apatziro ankimo-siri-wintajiro añaa-yitairi apaata, ankimo-siri-wintzi-tyaaro awishimo-yitajainiri iroñaaka. Tima ayojiitzi aririka añaa-yitiro ankimaatsi-waityaa, irootaki akowintanin-tyaari. ⁴ Aririka akowintapiintiro, aritaki aawyaasirita-nitai. Aririka aawyaasirita-nitaji, aritaki awintaa-pirota-najyaari ayaakoniintani. ⁵ Airo yaminaakaa-siwaitai ayaakoniintani. Tima añaa-taikiro itakopirotakai Pawa, ityaanka-kairi Itasorinka okimiwaitakaro isako-pirotai-tatyii-nirimi.

⁶ Okanta ininta-paititaki Pawa, aripaiti ikamawinta-yitai Saipatzii-totaari, okantawitaka athainka-tasorintsi-waiwitaka, ti aawyaawaitaniti. ⁷ Tikatsi matapiintironi inkamawintiri pasini atziri. Tima tzima-witacha kamawintirini atziri kamiitha-siriri. ⁸ Iro kantacha okantawitaka akaaripiro-siri-witaka arokaiti, ikamawintakai Saipatzii-totaari. Oshiki itakopirotakai Pawa, ityaankakiri Saipatzii-totaari inkamawintai. ⁹ Ityaankakiri Saipatzii-totaari

inkapathain-kawintajai intampatzika-sirita-kaantairi. Ari imatakirori ainiro akaaripiro-siri-wijiita, ¿Kantatsima iroñaaka antharowan-tyaari yapirotai itampatzika-siri-yitajaira? ¹⁰ Tima pairani ainiro akisa-niinta-witari Pawa, ityaanka-kairi Itomi inkama-wintajajai, ari okanta aripirotan-taariri. Ari okanta ayopirotan-taari aritaki awisako-siri-yitai, tima yañaawintajai Saipatzii-totaari. ¹¹ Ari okantakari, ikimo-siritakaa-piro-yitajai Pawa, tima iriitaki Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari aripirota-kaajiriri.

Adán aajatzi Saipatzii-totaari

¹² Pairani aparoni ikanta atziri itakaan-tanakarori ikaaripiro-taki. Iro wasankitaantsi iñaakiri, ikaamani-yitai. Irojatzi antitanain-chari maaroni icharinita-naari, ikaaripiro-yitanaki maaroni osaawi-satziiti, ikaamani-yitanaki. ¹³ Irootaki awisain-tsiri tikira-mintha isankinaitiro Ikantakaan-taitsiri. Tima yokaiti añaayitain-tsiri pairani tikira-mintha isankinataitiro Ikantakaan-taitsiri, onasitajyaa imishakowintai-tairi. Iriima yokaiti ampoi-yita-tsiri itzimayitaji ikaratzi piyathatakarori Ikantakaan-taitsiri onasiyitajyaa aajatzi yaminakowin-tairi. ¹⁴ Ikanta ikamaji pairani Adán, ikamitaka aajatzi ikaratzi icharini-yitanaari irirori okantawitaka onasiyitaka iyaari-pironka. Irootaki jatakota-naintsiri irojatzi itziman-takari pairani Moisés. Iriitaki Adán osiyakaa-winta-kariri pasini atziri pokaintsiri. ¹⁵ Iriitaki Jesús Saipatzii-totaari

yoka. Iroka okanta isiyakaa-wintai-takiri: Tima atziri inawiita Adán, ikaaripiro-waitaki, iriitaki kantakaan-takirori ikamayitan-takari oshiki atziri. Ari ikimi-tzitakari Jesús Saipatzii-totaari, atziri inaki irirori, ikamawintantaki, irootaki yaña-a-siritan-taari oshiki pasini atziri, ikantakaakaro Pawa inisironkatantzi. ¹⁶ Iro kantacha inasitakaro Pawa inisironkatantaki irirori, ti isiya-kotyaari itakaan-tanakarori ikaaripiro-taki. Tima iyaari-pironka aparoni atziri, irootaki kantakaan-takirori iwasankitaan-taitaari oshiki atziri. Irooma inisironka Pawa irootaki kantakaan-takirori itampatzika-siritan-taariri oshiki kaaripiro-waiwita-chari. ¹⁷ Ikanta ikaaripiro-taki pairani aparoni atziri, yoka Adán, okimiwaita-nakaro “Kaamanitaantsi” atzirita-nakityiimi, irootaki opirawaita-kyaarini atziri-payi. Irooma iroñaaka aririka yañaaji atziri-payi, okimiwaitaaro yiitsinampaajiro kaamanitaantsi. Tima aparoni atziri, yoka Jesús Saipatzii-totaari, inisironka-pirotairi atziri-payi, itampatzikatakiri, tikatsira yanti imatantaarori tsika ikantaja iroñaaka.

¹⁸ Iroka nosiyakaa-wintziri: Aparoni atziri kaaripiro-taintsiri, iriitaki kantakaan-takirori iwasankitaan-taitakari oshiki atziri. Iriima pasini kamiitha-siriri atziri inatzii, iriitaki kantakaa-karori yawisako-siritan-tajyaari oshiki atziri-payi, yaña-a-siri-yitaji. ¹⁹ Aparoni piyathari atziri, iriitaki kantakaa-karori ikaaripiro-siritan-tanakari oshiki atziri. Iriima pasini kaari piyathata-chani atziri, iriitaki kantakaa-karori itampatzika-siritan-taari oshiki atziri. ²⁰ Irootaki opoñaantari isankinatai-

tziro pairani Ikantakaan-taitsiri, iyotanta-jyaari atziri-payi kaari-pirori inayitzi. Okantawitaka oshiki ipiyatha-waiwitaka, antaro inisironkatairi Pawa. ²¹ Pairani kimiwaitaka atzirita-tyiimi “Kaari-piron-tantsi,” irootaki opirawaityaarimi atziri-payi, irojatzi owamaan-tayita-kariri. Iro kantacha iroñaaka kimiwaitaka atzirita-tyiimi “Nisironkataantsi,” irootaki pinkathari-wintantaatsinimi. Aritaki inisironka-yitai Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, itampatzika-sirita-kaayitajai asi owantajjaarori añaayitaji.

6

Ikama-pithai-takiro kaari-piron-kantsi

¹ ¿Kamiithama ankanti: Thami ankaaripirowaiti inisironka-pirotan-tairi Pawa? ² ¡Ti ari onkantayaa! Osiyawaita-naaro ankama-pithata-kityiromi ayaaripironka. ¿Kantatsima aparoni kaminkari ijatakaero inkaaripiroti iyaamaninkakiini? ³ Aamaa-sityaa pipyaakotakaro awirokaiti akiwaawintaari Saipatzii-totaari Jesús, akimita-kowaitaari tsika ikanta iwamaitakiri irirori. ⁴ Irootaki siyakaawintacha ankamakaa-jiromi tsika akantawita pairani. Ikitaitakai. Opoña iwañaaitakai aajatzi, akimita-kotaari Saipatzii-totaari. Tima itasorinka Pawa owiriintairiri Saipatzii-totaari, ikimita-kaayitai arokaiti owakirarimi atziri añaayitaa-tsini.

⁵ Tima asiya-kota-jyaari irirori, kimiwaitaka ankamayita-kityiimi, tima iwañaaitajai ikimitaakiro irirori. ⁶ Tima kimiwaitaka

tsika akantayitara pairani atzirin-kakiini, ari intsipatai-takairimi Saipatzii-totaari ipaikakoi-takaimi. Ari akama-pithatajiro akaaripiro-waiwitaka. Irootaki kaari asiyayitan-taari iroñaaka impiratani “Kaari-pirotaantsi.” ⁷ Tima aparoni kaminkari tikatsi yantayitai iyaamanin-kakiini, ti inkaaripiro-taji. ⁸ Tima antsipa-yitaari Saipatzii-totaari iwamaitakiri, awintaa-siri ankantayaa antsipa-yitajyaari ikaratzi yañaasirita-kaayitairi. ⁹ Tima ayojiitzi airo yapiitajiro Saipatzii-totaari inkamawintantaji. Aparoni okaratzi ikamaki, añaaji. Ti opirawaitajyaari irirori “Kaamanitaantsi.” ¹⁰ Aparoni okaratzi ikamawintakiri irirori antayitzirori kaari-pirori. Tima yañai-motajiri iroñaaka Pawa. ¹¹ Ari pinkimita-jyaari awirokaiti, pinkimita-kaantajyaa pinkama-pitha-yitairomi piyaari-pironka, iriitaki Saipatzii-totaari Jesús kantakaan-tairori iroñaaka pañii-motan-taariri Pawa.

¹² Irootaki airo pinintanta ompyaakaasita-jyaami piyaari-pironka. Ontzimatyii piitsinampaajiro piniwitari. ¹³ Tima pimatakiro pikimita-kaantaro pinkama-kityiimi, añaajimi, pisiyakaantiro aritakimi jatakimi Pawaki, pikanta-pajiri: “Iroka nowatha, nantanta-piintyaarori kamiithata-tsiri.” Aritapaaki pikimita-kaantaro piwatha irootaki pikaaripiro-waitanta-piintaa. ¹⁴ Aritapaaki pikimita-kaantakiro “Kaari-piron-kantsi” atziri onatyiimi, irootaki ompirawaityaamini. Tima ti pañai-motajiro awiroka Ikantakaan-taitsiri, apatziro pañaimo-yitajiro nisironkataantsi.

Ompirayitaari tampatzika-siritaantsi

¹⁵ ¿Kamiithama ankanti iroñaaka: “Thami ankaaripiro-siriti, airo añiimotantaro Ikantakaan-taitsiri, apatziro añiimotajiro nisironkataantsi?” ¡Ti ari onkantayaa! ¹⁶ ¿Tima piyotzi aririka impiratai-tyaami, ontzimatyii pinkimisanta-piintiri ompiratamiri? Pikimita-kaantakiro atziritimi piyaari-pironka, irootaki ompirawaityaamini, aritaki pinka-masi-ritaji. Irooma pinkimita-kaanta-najiro iriitaki Pawa pinkimisanta-piintaji, aritaki pintampatzika-siritaji. ¹⁷ Tima pairani, pikimita-kaantakiro iroomi “Piyaari-pironka” ompiratyamini. Irooma iroñaaka pakowintaaro pikimisanta-najiro okaratzi iyomitaa-yitzi-taita-kamiri. ¹⁸ Iroñaaka ti ompiratyaaami “Piyaari-pironka,” apatziro opirataami “Tampatzika-sirinkantsi”. ¹⁹ Nosiyakaa-winta-tziimiro ayota-kota-piintziro arokaiti aririka impiraitajai, irootaki ankimathatan-tyaarori okaratzi kompitzi-mowaitairi aroka-payi. Tima pairani pisiyakaan-tawaitakiro atziriti-tyiimi “Karipiro-yitatsiri” irootaki opirawaityaamini, aritaki okimiwita-kamiri “Piyathataantsi,” tima oshiki pipiyathata-piintaka. Iro kantacha iroñaaka opirataami “Tampatzika-siritaantsi,” aritaki piñaayitairo pintasorintsi-siri-yitaji.

²⁰ Pairani ainiro opirawaitami “Karipirotsiri,” ari pisaika-mintha-waita-sitari, tikatsi sintsiwintimini pintampatzika-siriti. ²¹ Iro kantacha piyotai iroñaaka tikatsi apantyaaroni iroka. Iro kamiithatatsi pimpasiki-wintairo iroñaaka tsika pikantawita pairani.

Piyomitaajiri ikaratzi antayitzirori iroka-payi aritaki inkama-siri-yitaji. ²² Iro kantacha ti onkimita-kaantaimi ‘Piyaari-pironka’ awirokami opiratani. Iriitaki Pawa opirataamiri. Iriitaki kamiitha-pirota-kaajimiri. Aritaki yasitajyaami, tima pasi piwairo pañaa-nitaji. ²³ Iroka “Kaamanitaantsi” okimiwaitakaro iroomi impinai-tairirimi antawaita-piinta-kiirori kaari-pirotaantsi, kimiwaitaka iriimi opiratani. Irooma “Añaanitantsi” okimiwaitakaro iroomi inisironka Pawa ipasiyitaariri ikaratzi tsipa-siri-yitaariri Jesús Saipatzii-totaari, Awinkathariti.

7

Isiyakaa-wintai-tziro aawakaantsi

¹ Iyikiiti, awiroka-payi noñaanatzi pikaratzi piyotako-yitziro Ikantakaan-taitani. ¿Tima piyojiiti aririka inkami atziri ikama-pithatakiro Ikantakaan-taitani? ² Ikimiwaitakaro kooya tzimatsiri oimi. Ainiro yañai-motziro oimi, ontzimatyii ontsipata-piintyaari. Irooma aririka inkama-pithatakiro, aripaiti osaikasi-waitajyaa ³ Irooma oñaaji-rika pasini sirampari ainiro yañai-motziro oimi, omayimpitaki. Irooma inkamaki-rika, ari osaikasi-waita-jyaari, kantatsi oimintajyaa pasini, airo ikimita-kaantaitaro mayimpiro.

⁴ Iyikiiti, siyakaa-winta-chari aka kimiwaitaka atzirita-tyiimi “Ikantakaan-taitsiri,” irootaki piiminta-kyaarimi pairani. Iro kantacha pikama-pithatakiro awiroka-payi Ikantakaan-taitsiri, tima pikaratakiri Saipatzii-totaari iwamaitakiri

pairani. Okimiwaita-naaro iroñaaka pisaika-sita-jyaami piimintaari pasini, iriitakira iwañaaitairi. Irootaki okamiithatantari pantawaitainiri awiroka-payi iroñaaka Pawa. ⁵ Tima tikira añiuro siyaka-wintain-chari “Kaamanitaantsi,” oshiki apiyathata-piintakaro Ikantakaan-taitsiri, antapiintakiro karipi-rotatsiri. Irootaki owamaa-siritakairi. ⁶ Okimiwaitakaro iroñaaka ankamapithata-jiromi, asaikasi-waitaja. Añaayitajiri owakirari, iriitaki Tasorinkantsi kantakaan-taarori impiratan-tairi Pawa. Ti onkimita-jyaaro pairani, asintsiwinta-waitaro paisatori isankinaitakiri.

Kaari-pirotaantsi saika-siritan-tanari

⁷ ¿Kamiithama ankanti: “Tikatsi apantyaaroni Ikantakaan-taitsiri?” ¡Tira! Irootaki oyotakayinari nokaaripirota-piintzi. Tima iroka ikantaitaki Ikantakaan-taitaniki:

Airo ayimawaitzimi piniwitantyaa.

Iro kantacha, airo noyota-kota-jiromi kantakota-chari, airo noyotaa-jatzimi tzimatsi nokinakaa-sitakari noniwi-siri-waita-piintaka.

⁸ Irooma noyota-kotajiro Ikantakaan-taitsiri, ti nonkisa-siwai-nitaiyaa, oshiki noniwiwaita-piintaka. Airo noyota-kota-jiromi ikantakaan-taitsiri, airotyaa okaaripirotzimi nantayitziri.

⁹ Pairani ti noyowityaa kaari-pirori onatzii noniwisiryaari nokinkithasiritaniki. Nosaikasiwaita-piinta, tikatsi sintsitinani. Irooma noyota-kotajiro Ikantakaan-taitsiri, aripaiti noyotanaki nokaaripiro-waitatzii, aritaki

nonkama-siritaji aajatzi. ¹⁰ Irootaki owamaa-siritaanari iroka Ikantakaan-taitsiri. Iro opoñaanta-jaanta-witari isankinai-tziro iroka Ikantakaan-taitisiri, irootaki kantakaan-tironimi yañaanitan-taityaarimi. ¹¹ Nokimita-kaantajiro naaka atzirita-tyiimi “noyaaripironka,” irootaki oñasirinkinami nitanakaro noyota-kota-nakiro Ikantakaan-taitsiri. Amatawi-waitakina, irojatzi owamaan-takanari. ¹² Iro kantacha iroka Ikantakaan-taitsiri tasorintsi onatzii, tampatzikari onatzii, kamiithari.

¹³ ¿Irooma owamiithanka, kantakaarori nonkaman-tajyaari? ¡Tira! Kaari Ikantakaan-taitsiri wamainani, irootaki noyaaripironka wamainani. Tima apatziro oyotakaamatsitaanaro noyaaripironka iroka Ikantakaan-taitsiri. ¹⁴ Ayojiitzi irootaki asiri okinkithatakotziri Ikantakaan-taitsiri. Iro kantacha osiyawaitakaro impimantai-tatyiromi awatha impiraa-waitai-tyaaro, irootaki “Kaari-pirotaantsi” opirawaitaini. ¹⁵ Irootaki kaari noyotanta opaita nokaaripiro-siritantari. Tima ti naaka ninta-wintha-waita-sita-chani. Otsimaa-siri-waitakina. ¹⁶ Ti onimotaa-jaitina okaratzi nanta-piintakiri, ari noyotziri kamiithari onatzii Ikantakaan-taitsiri. ¹⁷ Okimiwaitakaro ti naaka antasityaaroni, “Kaari-pirotaantsi” atziritakanari, irootaki sintsitani nomatan-tarori. ¹⁸ Okantawita nonintzi nantiro kamiithari, ti nomatiro. Okimiwaitakaro irootakimi nowatha kaari kamiithata-tsini. ¹⁹ Ti nomatiro noitsinampairi nomatiro kamiithari nonintawitari. Apatziro nomata-piintziro kaari-pirori kaari noniwitari. ²⁰ Irootaki osiyanta-karori

atzirita-kityiimi “Kaari-pirotaantsi” atzirintakana, irootaki antakaa-piinta-kinarori kaari-pirori.

²¹ Irootaki sintsiwinta-piinta-kinari nonkaaripiro-waiti, okantawitaka nonintzi naaka nantiro mi kamiithari. ²² nosiriki nokanta-siritzi: “Iroopirori onatzii Ikantakaantsiri Pawa.” ²³ Irooma nowathaki koñaaroini, okimiwaitakaro oñaasintsityaaromi nosiri. Okimiwaitakaro aajatzi iroomi nowatha asita-kota-kaantiromi nosiri, ari osintsi-waitiromi onkaaripiro-siriti. ²⁴ ¡Ikantamachiitana! ¿Paitama misitowa-kaantaironi nosiri ominkyaa-kaantakiro nowatha, irojatzi owamaa-siritan-tyaanarimi? ²⁵ Iriitakira Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari matajironi. Nopaasoonkitajiri Pawa otyaanka-kiriri imatantaarori. Arira okanta, iro nosiri nomatan-tajyaarori nonkimisantajiro Ikantakaantsiri Pawa. Irooma nowatha koñaaroini irootaki nantanta-piintari okantakaantsiri “Kaari-pirotaantsi.”

8

Ikinkithasirita-piintai-tziri Tasorinkantsi

¹ Tima antsipa-sirita-jyaari Saipatzii-totaari Jesús, airo iwasankitaa-yitai. ² Tima ti añiimotajiro Ikantakaan-taitsiri kamanta-kotzirori kaari-pirotaantsi, wamaa-siritan-taitsiri. Apatziro añiimotajiro iroñaaka pasini ikantakaan-taitsiri kamanta-kotzirori añaasiri-yitai atsipa-siritaari Saipatzii-totaari Jesús.

³ Tikatsi matironi itsinampairi intampatzika-siriti yaakowinta-witaro Ikantakaan-taitsiri, tima maaroni arokaiti otzimi-motai awatha kaari aawyaawaita-tsini. Iriima Pawa iriitaki matairori itampatzika-sirita-kaayitairi atziripayi, irootaki ityaantan-takariri Itomi-pirori yatziritzimotanti, otzimimo-witakari iwatha osiyaro awatha aroka. Iriitaki atsipitakarori iwasankitaa-wintakiri Pawa iyaari-pironka maaroni atziri. ⁴ Irootaki aawyaantayitaarori atampatzika-siri-piro-yitaji iroñaaka, tima iroopiro onatzii ikantakaan-taitakiri. Irootaki amata-piintaji okaratzi imatakaayitairi Tasorinkantsi. Airo antapiinta-sitaaro okaratzi aniwita-siwaitari arokapayi. ⁵ Ikaratzi osiriwaitarori yantayitiro iniwita-sitari, okimiwaitakaro atzirita-tyiimi “Niwitaantsi,” irootaki opirawaityaarinimi. Iriima ikaratzi osirita-piintarori inkimisantairi Tasorinkantsi, iriitaki ijiwaritaari. ⁶ Ikaratzi osiriwaitarori yantiro iniwita-siwaitari, airo ishinta inkama-siriti. Iriima osirita-piintanakariri Tasorinkantsi, kamiitha yañaayitaji. ⁷ Ikaratzi osiriwaita-sitarori yantayitiro iniwita-siwaitari, airo ishinta iñaantyaarori inkisaniintiri Pawa, airo ikimisantairo okaratzi ikantakaan-tziri Pawa, airo imatajiro yitsinampairi inkimisantairi. ⁸ Tima inkarati matakirori iroka-payi, kimiwaitaka tikatsi yantajiri irirori-payi onimotan-tajyaariri Pawa.

⁹ Iro kantacha tira pimatiro awiroka-payi iroka, apatziro pisirita-piinta-naaro okaratzi ininta-kayimiri Tasorinkantsi, tima iriitaki saika-

siritan-tamiri. Ikaratzi kaari yotairini Itasorinka Saipatzii-totaari, ti yasitajyaari Saipatzii-totaari. ¹⁰ Tima kaamani pikanta-witaka okantakaaro piyaari-pironka. Iro kanta-tzimaitacha iroñaaka isaika-siritan-taami Saipatzii-totaari, añaasiritaimi, itampatzika-siritaimi. ¹¹ Tima isaika-siritan-taami Tasorinkantsi, iriitaki añaanita-kaajimini, ikimitaajiri Saipatzii-totaari Jesús, yaña-wathata-kaajiri.

¹² Ari okantari iyikiiti, ti onkamiithati antayitairo okaratzi aniwita-siwaitari.

¹³ Iroorika panta-piinta-najiri, aritaki pinka-masi-ritai. Irooma pisirita-piinta-najyaarorika okaratzi ininta-kayimiri Tasorinkantsi, onkimiwaityaaro atziritimi “Piniwinka,” irootaki piwamaa-kirimi, aritaki paña-siritai.

¹⁴ Ikaratzi antanajirori inintziri Tasorinkantsi, aritaki intomin-tajyaari Pawa. ¹⁵ Tima yoka Tasorinkantsi ityaankakiri Pawa, airo yookaimi, papiitajiro = kari pinkimita-kota-jyaari opirataari itharowan-tawaitzi. Tasorinkantsi kantakai-yaaroni intomin-tantyaamiri Pawa. Irootaki omatantari ankimita-kaantajiri apaa yoka Pawa. ¹⁶ Iriitaki Tasorinkantsi yotakaajaini aroka itomi Pawa. ¹⁷ Tima itomi Pawa anayitai, aritaki atsipataari Saipatzii-totaari asiyitaaro okaratzi yasitakaa-kariri Pawa. Tima antsipataari Saipatzii-totaari akimaatsi-waitaka, aritaki antsipata-jyaari tsika otzimapaji iwaniinkaro.

¹⁸ Nokinkithasirita kapichiini akimaatsi-waita iroñaaka, tikatsi ompaita-matsitajyaa aririka añaajiro apaata iwaniinkaro. ¹⁹ Maaroni

iwitsikani Pawa iyaakoniintairi yapato-tairi itomi-payi. ²⁰ Yaminaa-siwaitaka iwitsikani, ti yaawyyiuro inintawitari, tima Pawa kantakaarori okantanta-paintari. Iro kantacha oyaawintaka yokaiti, ²¹ iñaayitajiro iwaniinkaro, aririka isaikasi-waitajyaa itomitaari Pawa. Ari okarata-paaki atziritimi “Sitzitaantsi,” irootaki opiratan-tachanimi. ²² Kimitaka inkaminthaa-jiitatyiiini ikaratzi iwitsikai-takiri ikimiwaitakaro ontzimaa-niti kooya. ²³ Aajatzi aroka-payi, okantawitaka añaawitakari Tasorinkantsi itsipa-siri-yitai, kimiwaitaka ainiro atikawai-jiitzi anintzi awisakoti airo akimaatsi-waitanta, amina-mina-yitziro tsika-paiti intomi-piro-yitai Pawa. ²⁴ Irootaki ayaakoniintani kantakaan-tzirori awisako-siritan-tajyaari, okantawitaka tikira añaayitiro iroka. Aririkami añaayitakiromi, ¿Aikiroma ayaakoniinta-tyiuro? ²⁵ Aritaki okanta ayaakoniintari, ontzimatyii amatsinka-siritajyaa, ayaakotiro okaratzi kaari añaari.

²⁶ Tima ti aawyyaa-sirita-niti aroka, Tasorinkantsi nisironka-yitaini. Tima ti ayoyiti tsika ankantyyaa amanayiti. Iro kantacha iriitaki Tasorinkantsi amanako-wintaini, okimiwaitakaro inkawinthaa-winta-tyiimi.

²⁷ Ikimathatziri Pawa yoka Tasorinkantsi aririka yamana-kotai. Tima iriitaki yotakopirotziriri Pawa opaita-rika inintakairiri ikaratzi yasiyitaari irirori. *

Aritaki imatakiro itsinampairi maaroni

* **8:27** yasiyitaari irirori = kitisiriri

28 Tima iroka ayotziri: tsika-rika ompaityaa awishi-motainiri, aritaki inkanta-kaakyaaro Pawa onkamiithatzi-moyitai. Irootaki ikaima-siritan-tairi antayitainiri inintakairi. 29 Ikaratzi iyotzitakari Pawa aritaki inkimisantajiri, iriitaki inkimita-kaantajiri itomi-pirori. Ikanta Ijiwariti Itomi, ari ikantziri pasini ampoita-tsiri, iyikiiti inatyii. 30 Yoka ikaratzi itomitaari Pawa, iriitaki ikaima-siritajiri, itampatzika-siri-yitairi, irootaki iñaantaarori iwaniinkaro.

31 ¿Tsikama ikantai-tziroka iroka? Inithaa-piro-waitakai Pawa, ¿arima intzimaji ipaita matajirini itsinampairi? 32 Tima ti inthañii-yaari Pawa Itomi-pirori, isinitakiri iwamaitiri ikamawintan-takairi arokaiti. Aritaki yantzi-mota-kairo Pawa kantachari, ¿airoma yantzimo-yitaji opaita-rika kowityii-motaini? 33 Tima añakiro itampatzika-siritai, ¿arima intzimaji aminakowintainiri? Tima iriitaki Pawa oyosiiyita-kairi. 34 Iriitaki Jesús Saipatzii-totaari kamawintairi, añaaaji aajatzi, saikapaji irako-piroriki Pawa itsipataari ipinkathari-wintantzi. Iriitaki kantako-wintajairi arokaiti. Aritaki okanta, ¿arima intzimaji owasankitairini? 35 ¿Tzimatsima matironi okakairini Saipatzii-totaari, iwashaantan-tyaarori itakoyitai? Okantawitaka añaaayitziro opomirintsizimowaitai, aikiro ijatatzii itakoyitai. Ari inkimitairori aririka ontzimi owasinonkaawaitaini, ininti imaimanitaiti, antashaniinta-waiti, anthonka-kowaityaa akithaatari, ankowiinkata-kowaiti, yapatha-kiro-ryiitai. 36 Ari okanta osankinata-kotaka, ikantaitaki:

Asi owiro iwamaakaan-taitina nawintaajami awiroka.

Ikimita-kaanta-kinari iwamaitziri ipiraitari. †

³⁷ Okantawitaka añaaayitiro iroka-payi, aritaki amatayitakiro aitsinampairi, tima itakotai Pawa, aritaki imatakaakairo aitsinampairi.

³⁸ Iroka nawintaakari naaka: Onkanta-witakyaa añaaawityaaro iroka-payi: kaamanitaantsi, añaaantarinsi, Maninkari-payi, pinkathari-payi, awishi-motairi iroñaaka, awishi-motainiri apaata, tzimatsiri isintsinka, ³⁹ jinoki-sato, osaawi-sato, opaita-rika iwitsikai-tziri. Iro kan-tzimaitacha, tikatsira aparoni iroka-payi kantakai-yaarini Pawa iwashaantan-tairi intakoyitai, okantakaan-tziro yantzimo-yitakairi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

9

Iyosiitai-takiri Israel-iiti

¹ Iyotziro Saipatzii-totaari iroopirori onatzii nonkantimiri. Tima iriitaki Tasorinkantsi pinkathari-winta-siritanari, iriitaki oyotakayinari, ti nonthaiyaa nonkantimiro iroka:

² Oshiki nowasirita-kotakari noshininkapayi Judá-iti kaari kimisanta-tsini, oshiki okatsitzimo-siritakina. ³ Oshiki noninta-witaka yawisako-siritai noshininkapayi, noninta-

witaka nosiniwinta-jyaari yawisakotan-tajyaari. Aritaki onkantakimi iwashanta-jinami Saipatzii-totaari, aririka noyotimi irootaki yawisako-

siritan-tajyaari noshininkapayi, ⁴ ikaratzi icharinitakari Israel. Tima iriitaki itomiwitakari

† **8:36** ipiraitari = oveja

Pawa yokaiti, iñaakayi-witakari iwaniinkaro. Tzimatsi ikanta-wakaari yaripirotanta-wakaiyaari, isankina-witakaniri Ikantakaantsiri, yanintaa-waiwitaka ipinkathatziri, tzimawitaka ikasiya-kaakiriri. ⁵ Irimirinka ishininkapayi awaisatzitini. Irijatzi ishininka-mirinka Saipatzii-totaari, Pawatatsiri anairiri maaroni, irasi iwaitiro intharowintai-tyaari. ¡Omapirowí!

⁶ Okantawitaka ti inkimisantaitiri, ¿kamiithama ankanti airo omonkarata ikasiyakaantziri Pawa? ¡Tira! Tima inkarati ipaitai-tziri iroñaaka “Israel-iiti,” pasini-satzi inatyii, kaari icharini-piro Israel. ⁷ Ari okanta awishi-motakiriri Abraham. Tima tzimaki apiti itomi, iro kantacha aparoni ikimita-kaantaka kaarimi ishininka. Iriitaki ikinkithata-koitziri aka, ikantaitaki:

Iriitaki Isaac iwaiyani-pirori.

⁸ Arira ikimi-tzitakari Pawa ti inkimita-kaantairi iriimi itomi-pirori ikaratzi iwaiyan-takaan-takiri awaisatzitini Abraham, apatziro itomita-kaitaari ikaratzi ikasiya-kaita-kiriri incharini-yitajyaari.

⁹ Iroka okaratzi ikasiya-kaakiriri, ikantakiri:

Pasiniki osarintsi onkimita-jyaaro iroñaaka, aririka nompiyaki, noñaapajiro Sara tzimaki otomi.

¹⁰ Ari okanta awishi-mota-kirori Rebeca, itsipaanita-kaantakarori awaisatzitini Isaac. ¹¹ Tikira intzimanaki otomi-payi, tikira yantayitiro kamiithari aajatzi kaari-pirori, aritaki tzimaki inintakiri Pawa yantiri. Ari omonkaratari onkarati yantiri. Tira iri nintasi-waita-chani yantiro, tima Pawa kantakaarori yantayitan-tarori opaita-rika,

ikaima-siri-yitajiri. ¹² Iroka ikantzi-taita-karori Rebeca:

Iriitaki ompiratan-tachaniri iyaapitsi, impiratyaaari itarori itzimi.

¹³ Iroka pasini isankinai-takiri, ikantzi Pawa: Noyosiitakiri Jacob, iriima Esaú nomanintakiri irirori.

¹⁴ ¿Irooma ankantan-tyaari: “Akimakiro ikantakiri Pawa, ti intampatzika-siriti irirori?” Airo piñaawaitziro iroka, pinkamanta-kotirimi.

¹⁵ Tima pairani iñaawaitaki Pawa, ikantziri Moisés:

Itzimi-rika nonintziri nonisironkatyaari, aritaki nonisironkata-kyaari.

Itzimi-rika nonintziri nonkawinthayiri, aritaki nonkawinthaakiri.

¹⁶ Ñaakiro, kaari atziri-payi ninta-sityaaroni yantayitiro opaita-rika, iriitaki Pawa kantakaarori yantantarori opaiyita-rika ikaratzi ikaminthaa-yitairi irirori. ¹⁷ Ari ikantai-takiriri aajatzi Faraón, iroka isankinata-koitakiri, ikantaitzi:

Irootaki nopinkatha-ritakaan-takamiri iyotantai-tyaanari otzimi-motana naaka nosintsinka, ari onkantyyaa inkinkithata-koitan-tajyaanari naaka maaroni kipatsiki.

¹⁸ Ari ikantari Pawa, ikawinthaa-yitziri ikaratzi inintziri irirori. Irijatzi kantakaarori ikiso-siri-yitantari ikaratzi inintziri irirori.

¹⁹ Kimitaka ari pinkantajina: ¿Paitama iwasankitaan-tariri Pawa ikaaripirota-kaayitziri, airoma okantzi iwasiñaajiro inintakiri Pawa yantiri? ²⁰ Iro kantacha nonkantimi naaka:

Tikatsi piyomatsiti patziritzika awiroka pinkantan-tyaari. Ti pimpinkathatiri Pawa. Thami ankinkithasirita-kotiri owitsika-yitzirori kowitzi. ¿Kantatsima oñaanatiri iyowitziti, onkantiri kowitzi-pakori: “Ti apantyaana piwitsikakina”? ²¹ ¿Airoma okamiithatzi iwitsiki waniinkata-chari, ipoñaaw iwitsikaki pasini kaari apantyaaroni? Kamiithatatsi, iriitaki asitarori iyowitziti. ²² Ari ikantakari irirori Pawa, iwitsika-yitakiri ikaratzi osiyakarori kowitzi. Tima tzimayitatsi atsipita-jyaaroni iyatsimanka, yatsipita-jyaaro isintsinka yapirotan-tajyaari. Iro kantacha Pawa, amawi ikantawinta-paintari yokapayi. ²³ Ari ikinakaakiro iyotakaan-tairori oshiki itako-pirotakai, imata-jaantakiro tsika okanta ikinkithasiritzi-takaro pairani, iyosiitai antsipata-jyaari irirori añaayitajiro iwaniinkaro. ²⁴ Arokayitaki iyosiitairi ikaime-siri-yitai. Ti apatziro aroka-payi Judá-iti, akarayitajiri pasini-satzi kaari ashininkata. ²⁵ Irootaki ikinkithata-kaakiriri Pawa pairani Kamantan-tzinkari Oseas, ikantaki:

Ikaratzi kaari noshininkawita, nonkimita-kaantajiri, “Noshininka.”

Ikaratzi kaari notakoyiwita pairani, nonkimita-kaantajiri, “Notakotani.”

²⁶ Irooma anta tsika ikanta-witaka, “Ti pishininkatyaana awiroka-payi,”

Aritaki inkantaitaji, “Itomi-payi pinatzii Pawa, Añaanita-tsiri.”

²⁷ Iroka ikantzi-takari Kamantan-tzinkari Isaías, ikinkithata-kotakiri inkarati incharini-yitajyaari Israel, ikantzi:

Onkanta-witakyaa oshiki inkarati incharin-
ityaari, inkimiwaityaaro oshikitzi
impaniki nijaa-thapyaaki,

Kapichiini awisakotaa-tsini.

²⁸ Tima imapokajiri Pinkathari maaroni kipatsi-
satzi, tampatzika inkantyya iwasankitaa-
kaantajiri.

²⁹ Ikantaki aajatzi Isaías:

Ikamintha Pawa Sintsi-pirori iwawisaa-kotaji
kapichiini ashininka.

Airo iwawisaa-kotzimi, aritaki añaa yaitairomi
okaratzi iñaakiri pairani Paamaarini-satzi,
aajatzi Katsimaarini-satzi

Itampatzika-siritairi yawintaajari

³⁰ Irooma ankantan-tyaari: “Ti yamina-
mina-wityaaro pasini-satzi intampatzika-
siritai, iro kantacha itampatzika-siritairi
Pawa yawintaa-matsitaari irirori-payi. ³¹ Iro
kantacha naaka-payi Israel-iiti, ti imatiro
noitsinampairo noñaayitiro yaakamiithatakina
Pawa, okantawitaka nosintsiwinta-witakaro
Ikantakaantsiri.” ³² ¿Paitama kaari imatantaro
yitsinampairi? Iro kaari imatantaro
yitsinampairi isirita-kotaro yakowinta-waitakari
irirori. Ti isirita-kotyaaro inintakairiri Pawa
yawintaa-siritari. Osiyawaitakaro yantziwa-
waityaaromi mapi. ³³ Irootaki isankinata-
koitakiri pairani, ikantaitzi:

Nowakiro ikowa-piroitani mapi Kisakowintoniki.
Owaryaantzi iroka mapi aririka yantziwai-
tyaaro.

Inkarati awintaa-sirita-jyaarini kimitakarori mapi, airo yaminaa-siwaitaja apaata.

10

¹ Iyikiiti, nonintziri naaka yawisako-siriyitai noshininka-payi Israel-iiti. Irootaki namanantariri Pawa.

² Noyotzi naaka itharowinta-siwaitari Pawa yokapayi, yantasiwaitaro ti inkimatha-piro-tzimaityaaro.

³ Ti iyojiiti inintatziira Pawa intampatzika-sirita-kairi, ti inkimisanti, apatziro ininta-sita intampatzika-siritan-tyaaro yakowinta-waitasitari apaniroini.

⁴ Tima ithotyaakiro Saipatzii-totaari okanta-kota Ikantakaan-taitsiri, iriitaki tampatzika-sirita-kaajiriri ikaratzi awintaa-sirita-naariri.

⁵ Iroka isankinari Moisés okanta-kota Ikantakaan-taitsiri intampatzika-siritan-taityaarimi, ikantaki:

Inkarati monkarataironi, iriitaki añaasiritaatsini.

⁶ Iro kantacha onasita, ti osiyaaro iroka akantakiri aririka awintaa-jyaari Pawa aritaki itampatzika-siritajai. ¿Kantatsima akowinta-waita-sita-chari ijati inkitiki isintsiwintiri Saipatzii-totaari iwawisaako-siritantai?

⁷ ¿Kantatsima ijati aajatzi sarinka-winiki iwiriintairi Saipatzii-totaari ikamawita-painta?

⁸ Iroka ikantaitaki:
Aritaki pinkimairo ñaantsi, aritaki pinkimathatajiro aajatzi.

Kanta-kota-chari aka “ñaantsi,” irootaki nokinkithata-piinta-kiriri awintaa-siritantsi.

Iroka okanta: ⁹ Aririka piñaawaitaji pinkanti,

“Nowinkathariti inatzii Jesús,” aririka pawintaa-sirita-jyaari Pawa iriitaki owiriintajiri ikamawitaka, aritaki pawisako-siritai. ¹⁰ Tima pawintaa-siritaari irirori, irootaki itampatzika-siritan-taamiri. Ari okantzita, aririka piñaawai-yitairo, irootaki iwawisaako-siri-yitan-taamiri. ¹¹ Ari ikantaitaki Sankinaritsi-piroriki:

Inkarati awintaa-sirita-jyaarini irirori, airo yaminaa-siwaitaja.

¹² Onkanta-wityaa aroka-rika Judá-iti, kaari ishininkaiti, iriira Saipatzii-totaari Awinkathariti maaroni. Tzimatsi-rika amanairini, aritaki inisironka-pirotakiri. * ¹³ Tima iroka ikantaitaki:

Intzimi-rika amanairini Pinkathari yawintaa-jyaari, aritaki yawisakotaji. †

¹⁴ ¿Kantatsima yamanaitiri Pawa tirika yawintaa-siritai-tyaari? ¿Kantatsima yawintaa-siritai-tyaari Pawa, tirika inkima-kotaitiri? ¿Kantatsima inkima-kotaitiri, tirika intzimi kinkithata-kaanta-tsini? ¹⁵ ¿Kantatsima inkinkithata-kotaitiri, tirika intzimi tyaankaari-payi? Irootaki isankinai-tanta-karori, kantatsiri:

¡Oshiki inkamiitha-kitziti amakironi Kamiithari Ñaantsi isaikan-taitari kamiitha!

¹⁶ Iro kantacha, tira maaroni inkimisantaitiro Kamiithari Ñaantsi. Irootaki ikantan-takari Kamantan-tzinkarini Isaías:

Pinkatharí, ¿Itzimima kimisantironi añaaani?

¹⁷ Okowa-pirotatya yitaita-wakyaaro inkimai-tawakiro iñaani Pawa yawintaa-siritan-taityaari.

* **10:12** kaari-rika ishininkaiti = griego † **10:13** Wairontsi

18 Nokantzi naaka, “¿Aritakima ikimaitakiro?”
Aritaki, tima iroka isankinai-takiri ikantaitzi:
Ikinkithai-takiro nampitsiki-payi,
Ikimaitakiro tsika-rika-payi isaikaitzi aka kipat-
siki.

19 Napiitiro nonkanti, “Ikaratzi icharini-yitaari
Israel, ¿Ikimatha-pirota-kiroma?” Iriitaki
Moisés oiñaaronta-kirori isankinari, ikantaki:
Ari nonkanta-kaakyaaro pisamawaityaari
pasini-satzi atziri kaari shininkata-wakaa-
chani.

Oshiki pinkisa-siri-waitiri ikaratzi pipaiyitziri
“masontzi-siriri.”

20 Iroka pasini ikantakiri Kamantan-tzinkarini
Isaías:
Iñaayitaana kaari othotyaakota-jinani.
Noñaaka-yitaari kaari amina-minatinani.

21 Iro kantacha iroka ikinkithata-kotakiri Isaías
ikanta-kota Israel-iiti, ikantaki:
Nowaanka-wakota-siwita-piintakari, titzimaita
inkimisanta-jiitina, piyathari inajitaki.

11

Tzimatsi Israel-iiti matakirori itsinampairi

1 ¿Nokanta-tziima imanintziri Pawa yoka
Israel-iiti yasiyitari? ¡Tira ari nonkanti!
Tima naakatzitaka ikaratziri Israel-iiti,
icharini Abraham nonatzii, icharini nonatzii
aajatzi Benjamín-iiti. 2 Ti imanintina Pawa,
iriitaki oyosiita-kinari. Pinkinkithasiritiro
Sankinarintsi-pirori, tsika ikinkithata-koitziri
Elías yamanako-wintziri ishininka-payi,
ikantaki:

³ Pinkatharí, iwamaitakiri Kamantan-tzinkari-payi,

Iporokai-takiro pomipirini-mintotsi.

Aparoni nokanta-kaaro nañai, inintai-tatzii iwamaitina aajatzi naaka.

⁴ Ari yakanakiri Pawa ikantziri:

Tira aparoni awiroka yotapain-chani.

Naamaako-winta-taikari pasini ikaratzi

7000 atziri kaari tyiirowa-chani

impinkathatiri pawaniro Inkaniwiri.

⁵ Ari okantari, tzimatsi kapichiini noshininka iyosiitakiri Pawa inisironkata-jyaari. ⁶ Ti

iro kantakaan-tironi isintsiwinta-waitani

inisironkatan-taariri Pawa, inisironkata-sitaari

Pawa. Ari okanta-kotari nisironkataantsi.

⁷ Ari okantari, ti imatiro yitsinampairi maaroni

Israel-iiti okaratzi inintawi-jjitar. Iro kantacha

tzimatsi Israel-iiti matakirori itsinampairi, ari

ikantakari iyosiiytakiri Pawa. Iriima pasini-

payi ikiso-siritaki. ⁸ Irootaki isankinai-tantakari,

ikantaitzi:

Pawa kantakaaro ijimpa-siritan-taitari.

Tzimawitacha irooki titzimaita iñaanti.

Tzimawitacha iyimpita titzimaita inkimi.

Irojatzí ikanta-tzimaitaro iroñaaka.

⁹ Iroka isankinata-kotakiri aajatzi pinkatharini

David, ikantaki:

¡Onkamintha yaitiri tsika oritai-takiri!

¡Onkamintha yantziwatyaa!

¡Onkamintha iwasankitaitiri!

¹⁰ ¡Onkamintha imawityaakita-taiti!

¡Onkamintha intsika-mitziyiti!

Yawisako-siri-yitaji pasini-satzi atziri

11 Tima ikantaitaki “Onkamintha yantziwatyaa” noshininka-payi, ¿irooma siyakaa-winta-chari yapirotaitiri? ¡Kaari! Irootaki siyakaa-winta-chari ikinakaa-siyita-paintari, iwawisaako-winthatairi Pawa pasini-satzi atziri, irootaki imatanta-taita-karori Pawa iñaantyaariri noshininka-payi, irootaki inkowanta-pirota-jyaari yawisako-yitaji irirori. 12 Tima inkinasi-waiyi-taka irirori, irootaki inisironkai-tantaariri pasini-satzi atziri nampitarori maaroni kipatsi. Irootaki kamiitha-piro-taita-tsini aririka yapiitaitiro inisironkai-tairi noshininka-payi apaata.

13 Iroñaaka nonkantimi awirokaiti kaari noshininkata. Naakataki iyosiitaitaki nontyaantaa-riti nonkinkithata-kaayitajimi pikaratzi ti noshininkatyaami. Siritha nokanta-winta-piinta-nakaro nantawairi.

14 Irootaki namina-mina-taitziri isama-niintaaina noshininka-payi, ari yawisako-siritairi irirori-payi. 15 Tima ti imiraawintairi irirori Pawa, irootaki yaripirotan-taariri Pawa maaroni osaawi-satzi. Irooma apaata aririka yaripiro-siritairi Pawa noshininka-payi, onkimita-jyaaro impiriintaa-tyiimi ikamayiwitaka. 16 Tzimatsi-rika amakiniriri Pawa tasirintsi yantan-taitani, yasitanaaro Pawa maaroni opatha iwitsikai-takiri yatantaitari. Tzimatsi-rika amakiniriri Pawa oparitha-payi inchato, arira okaratzi yasitaro maaroni osipayi aajatzi.

17 Iroka osiyakaa-wintari incha-paritha, iriyyitaki nowaisatziti-payi itayita-karori

pairani. Siyakaa-winta-chari otiwa, iriyyitaki noshininka-payi Judá-iti tzimayitaa-tsiri iroñaaka. Kimiwaitaka inchikai-takiromi otiwa, oshooka-tiwatan-tajyaari pasini intsirikai-takiri, kamiitha onkantayaa oshooki okantakaaro oparitha. Ikaratzi osiyakaa-wintziri otiwa itzirikai-takiri, iriyyitaki atziri-payi kaari noshininkata. * 18 Irootaki airo okantanta pinkantakapirowasitanta. Pinkinkithasirityaa, tima awiroka-matsitaki otiwa inchato, awirokataki añaakaa-yitzi oparitha. 19 Kimitaka aritaki pakakimi awiroka-payi, pinkanta-jiiti: “Ichikai-takiro otiwa noshooka-tiwatan-taari naaka.” 20 Ari okantawitari, iro kantachari pinkinkithasiritiro kimiwaitaka noshininka-payi Judá-iti inchika-tiwai-tajirimi okantakaaro ti inkimisanti. Irooma awirokaiti kaari noshininkata, awiroka impoyiitariri okantakaan-tziro pawintaa-siritaja. Ti onkamiithati pinkantakapirowaityaa, pimpinkathatiri Pawa. 21 Iriitaki Pawa chikakirori itayitarori otiwa, paamawintyaa imatajimi = kari aajatzi awirokaiti. 22 Ari piñiirori oshiki ikatsimatzi Pawa, iro kantacha nisironkataniri inatzii aajatzi. Ikaratzi antziwa-siritain-chari iñaakiro ikatsimatzi Pawa. Irooma awirokaiti, asi owiro piñaapiintiro inisironka-yityaami aikiro poisokirotyiiri Pawa. Irooma airorika poisokiroitari, aritaki inkimita-kaantaimi otiwa ichikai-takiri. 23 Ikaratzi ichika-tiwai-takiri pairani, aritaki

* **11:17** Okinkithata-kotziri pankirintsi asitarori oparitha, asitarori otiwa, irootaki ikantai-tzitari “Kiikiroi-toni.”

intsirikai-tairi, aririka iwashaantajiro ithainka-waitziri Pawa. Tima Pawa kantatsi imatiro.
²⁴ Awiroka kimitakarori otiwa pankirintsi-niro intzirikai-takiri pankirintsi-piroriki. Oshiki okamiitha-pirotaki iroorika intsirikaitaji otiwapirori oponkitzi-piroki.

Impiya-sirita-kaitairi Israel-iiti

²⁵ Iyikiiti, nonintzi piyotiro kaari ikimathataitzi pairani onkarati yantiri Pawa. Airo pikinkithasiri-waita-sita aritaki piyotakiro maaroni. Añaayitakiro iroñaaka yokaiti noshininka Israel-iiti, tzimatsi kisosirita-kaayitakiriri. Iro kantacha, onapaintatzii irojatzii imonkaratan-takyaari inkarati awisako-siritaa-tsini kaari noshininkata. ²⁶ Ari omatajyaa apaata, yawisako-siri-yitaji aajatzii Israel-iiti. Irootaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitzi: Ari impoñii-yaari Kisakowintoniki ookakaawintaniri, Iriitaki kankantironi iwashaantan-tyaarori icharini-payi Jacob ithainka-tasorintsi-waitzi.

²⁷ Tima irootaki nokasiya-kaakiriri, Naakataki apirotaironi iyaari-pironka.

²⁸ Tima yokaiti noshininka Judá-iti kaari miraawintironi Kamiithari Ñaantsi, ikimita-kaantari Pawa iisaniintani, ari okanta inisironkatan-taamiri Pawa awirokaiti. Iro kantacha Pawa iyosiitzi-takari noshininkapayi, aikiro ijatatzii intakoi-tyaari, irootaki iñaantyaarori ikasiya-kaakiriri itayita-nakarori nowaisatzitini. ²⁹ Aririka inkaima-siritanti Pawa, inisironka-yitantzi. Airo iwashaantajiro.

³⁰ Pipiyathatzi-takari pairani awiroka-payi Pawa. Ipoñaan ipiyathanaka noshininka-payi, irootaki opoñaan-takari inisironka-yitaimi awirokaiti.

³¹ Tima yokaiti ikaratzi piyatha-waiwita-chari iroñaaka, aritaki iñaayitairo apaata inisironkai-tairi ikimitai-tzimi awiroka-payi iroñaaka.

³² Ari okanta, ikantakaakaro Pawa maaroni apiyatha-waiyitaka, ari iñaakan-takirori oshiki inisironka-yitai maaroni aroka-payi.

³³ Tima okiryaaantzi nokanta-wintaari Pawa iyotani-pirotaka, ikimathatziro maaroni. Tikatsi yotironi yantayitiri, tsika-rika inkantairo.

³⁴ Iroka isankinata-koitakiri, ikantaitaki:

¿Tzimatsima yotzirori ikinkithasiritari Pinkathari?

¿Tzimatsima impaityaa matironi iyomitaa-iri?

³⁵ ¿Tzimatsima mapokakirini impanakiri irirori, iriitaiki itakarori ipayitan-tataiki?

³⁶ Iriitaki Pawa kantakaa-karori otzimayitantari opaiyitarika, iriitaki poñaakaan-tayitarori, iri-itaki asitarori. Irasi iwiro impinka-thaitajiri. ¡Omapirowí!

12

Onkarati yantayitiri kimisantzin-kariiti

¹ Iykiiti, tima inisironkataami Pawa, nonintzi pinkimita-kaantairo piwatha iroomi patsipita-kaani pasitakai-yaariri Pawa, kitisiri pinkantyyaa pañaayitaji awirokaiti, irootaki onimotziriri Pawa. Ari okantataita inintziri Pawa apinkathatajiri. ² Airo pisiyako-waita-sitari osaawi-satziiti. Pisinitajiri

Pawa iwakira-sirita-kaimi. Irootaki piyotan-tajjaarori inintakayimiri, kamiithatzi-motziriri, onimotziriri, tikatsi kowitzii-motyaarini.

³ Iriitaki Pawa nisironkataanari naaka, irootaki noyomitaa-yitan-taamiri, nokanta-yitajimi: Airo pikimita-kaanta-siwaita iriipirori. Pinkinkithasirita-kotyaa kamiitha. Irootaki pimatan-tyaarori ininta-kayimiri Pawa aikiro pijatana-kitzii pawintaa-nakyaari.

⁴ Pinkinkithasirita-kotiro tsika akantayita awathaki. Tima tsika akanta-wathayita arokaiti, irootaki antakaa-yitairori opaiyitarika. *

⁵ Arokayitaki isiyakaa-wintaitzi awintaa-siritaari Saipatzii-totaari. Akimiwaitaja arokami iwatha Saipatzii-totaari. Okantawitaka anasiyita aparoni-payi, iro kantacha aparoni akantaja, kimiwaitaka awichaa-wakaa-tyiiaami.

⁶ Maaroni arokaiti itasonka-wintayitakai amonkaratan-tyaarori antayitairi. Tzimatsi-rika aparoni kamantan-tzinkari, yantayitiro inintakairiri Pawa, aikiro yawintaa-nakityii-yaari.

⁷ Tzimatsi-rika amitakotan-tatsiri, imonkaratiro irirori. Tzimatsi-rika yomitaan-tatsiri, imonkaratiro irirori.

⁸ Tzimatsi-rika pinthata-kaanta-chari, imonkaratiro irirori. Tzimatsi-rika opasitan-tachari, ipanta-pirotai oshiki.

Tzimatsi-rika jiwatakaan-tatsiri, isiritha-wintyaaro yantawairi. Tzimatsi-rika

* **12:4** Kanta-kota-chari aka “tsika akantayita awathaki”, irootaki siyakaa-winta-chari tsika akantayita: tima oki irootaki yaminan-taitari, irooma kimpitantsi irootaki ikimantaitari, irooma paantintsi irootaki iwantaitari, irooma akotsi irootaki yairikan-taitari, irooma itzintsi irootaki yaniitan-taitari.

nisironkataniri, kimosiri inkantyya imonkara-yitairo.

⁹ Ontzimatyii pitakotan-tajyaa kamiitha, airo pamamina-waita. Pikisanintiro piwairo kaari-pirori, irooma kamiithari oisokiro piwanajiro.

¹⁰ Pakowintyyaaro pintako-yitantyya, pinkimita-kaantiro pintakotyyaarimi pirintzi okaakiini.

Pimpinkathatiri pasini-payi. ¹¹ Siritha pinkantayyya, airo pipirawaita pantawaitainiri

Awinkathariti. ¹² Kimosiri pinkantyya piyaa-kotairi Saipatzii-totaari. Amawi pinkantayyya

aririka piñaayitiro pomirintsitzimotyyaamini. Pamana-piintaji. ¹³ Pimpasitajyaari

kimisantzin-kariiti ikaratzi kowityii-mowaitariri. Pimaanta-piinta-yitaji piwankoki.

†

¹⁴ Pamana-kotajiri ikaratzi owatsinaa-waitzimiri, irootaki inisironkai-tantyyaariri irirori. Airo pimishakowinta-waitziri.

¹⁵ Pintsipatyyaari pinkimo-siriti ikaratzi kimosiri-waita-tsiri. Pintsipatyyaari piraawaityya

ikaratzi irawaita-chari. ¹⁶ Aapatyya pinkantawakai-yitajyya. Airo pimanintan-tawaitzi,

pintsipa-yityaari kowityaa-waita-tsiri. Airo pikimita-kaanta-siwaita yotaniri pinatzii.

¹⁷ Tzimatsi-rika owaaripirowaitimini, airo pipiyatari. Piñaakantiro tampatzika pikantzi-

motari awiroka atziri-payi. ¹⁸ Piriipiro-wintairo pisaikan-tajyaari kamiithaini maaroni.

¹⁹ Notakotani, airo pikisako-winta-waita awiroka, apatziro iyotziro Pawa, iriitaki

† **12:13** kimisantzin-kariiti = kitisiriri

kisakowintyaamini. Tima iroka isankinai-takiri pairani, ikantaitaki:

Ikantzi Awinkathariti:

Naakataki wasankitaan-tatsini,

Naakataki kisakowintan-tachani.

²⁰ Aririka intasha-niinti pikisaniintani, pimpiri iyaari. Aririka imiriwaiti, pimpiri yiriri. Aririka pimayita-najiro, oshiki impasiki-waiti yoka iñaakiro-rika pantakiri. ‡ ²¹ Paamawintajyaa otsinampaimi = kari kaari-piron-tantsi. Iro kamiithatatsi panta-piintairo kamiithari pimatantyaarori pitsinampairi kaari-pirori.

13

¹ Ontzimatyii pinkimisantajiri awirokaiti pinkathari-wintzimiri pinampiki. Ti ipinkathari-waita-sityaa irirori, Pawa kantakaarori ipinkatha-ritantari. ² Tzimatsirika nintatsini imaimanitiri pinkatha-yitatsiri, okimiwaitakaro iriimi Pawa imaimanitaki, irootaki iwasankitaan-taityaariri. ³ Ikaratzi antayitzirori kamiithari, airo itharowan-tawaitari pinkatharintsi. Iriima antayitzirori kaari-pirori, itharowantari irirori. Ari okanta, pantziro-rika awiroka kamiithari, airo pitharowan-tawaitari pinkatharintsi, iriitaki tharowinta-jyaamini. ⁴ Tima iriitaki Pawa pinkatha-ritakairiri yokapayi yaamaakowintan-tyaamiri. Aririka pantiro kaari-pirori, pintharowan-tyaari pinkathari, tima ti ontzimi-mota-sityaari irirori iwisa-minto. Tima iriitaki

‡ 12:20 oshiki impasiki-waiti = piwaamatiniiri iitoki oshiki paamari

Pawa pinkatha-ritakairiri yokaiti, irijatzi Pawa owasankitaa-kaantziriri ikaratzi antzirori kaari-pirori. ⁵ Ontzimatyii pimpinkathatairi pinkathari-payi. Ti apatziro pintharowantyaari imasirinka. Irootaki tampatzikata-tsiri pimayitairo. ⁶ Tima irootaki pimpinatan-tajyaariri sintziwintzimiri jiwawintzimiri pinampiki, irootaki yañaantaari irirori, tima imonkarata-tyiuro inintziri Pawa. ⁷ Pimpinayitairi maaroni pinkathari-pirori, aajatzi ikaratzi aamaako-wintan-tachari nampitsi. Ontzimatyii pinkimisantiri, pinkatha piwiri.

⁸ Airo piriwi-waitantzi, pintakota-wakai-yitajyaa. Pinkimita-kaantajiro iroka itakonkantsi okaratzi piñaasintsitari, irootaki piñaasintsitami pimpina-wintyaa piriwitaki. Tima inkarati itakotan-tachari, imonkarata-tziuro Ikantakaan-taitani. ⁹ Iroka isankinai-takiri Ikantakaan-taitani, ikantaitzi:

Airo pimayimpitzi.

Airo piwamaantzi.

Airo pikositzi.

Airo pithaiya-kotanta.

Airo ayimawaitzimi piniwitantyyaa.

Tzimatsi oshiki pasini ikantakaan-taitani. Iro kantacha iroka iroopirota-jaanta-tsiri ikantakaan-taitani, ikantaitzi:

Pintakota-jyaari pishininka pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

¹⁰ Opoñaantari iroopirota-jaantzi iroka Ikantakaan-taitani, irootaki apatotzirori maaroni ikantakaan-taitakiri. Tima inkarati itakota-naariri ishininka, ti iyaaripiro-waitiri.

¹¹ Ontzimatyii anta-piintairo iroka, irootaintsi awisako-siri-yitai. Tima okimiwaitakaro iroñaaka amaatyii, iro kantacha ontzimatyii asaakiyitaji. ¹² Irootaintsi onthonkajyaa tsitinikiri, irootaintsi onkitainkataji. Irootaki awashaantan-tyaarori antayitziro kaari-pirori, okaratzi yanta-piintai-tziri tsitiniriki. Irootaki kamiithata-tsiri ankimita-kaantajiro ankithaata-tyiiaaromi ankisako-wintan-tyaari, ¹³ antanta-jyaarori kamiithari okaratzi yanta-piintai-tziri okitainkatzi. Ari onkantyyaa airo aniyawai-nitanta, airo asinkiwaitanta, airo amayimpi-waitanta, airo antanta-yitaro karipiro-yitatsiri, airo amaimani-waita-wakaanta, airo asama-wakaan-tawaita. ¹⁴ pisiya-kota-jyaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, pinkimita-kaantiro iriimi pinkithaata-kotajyaa. Airo pantasi-waitaro okaratzi piniwita-siwaitari awiroka.

14

Sipita-siriri

¹ Paakamiitha-yitairi sipita-siriri. Airo pamamina-waitaro isipita-siritzi piñaana-winthatan-tyaariri. ² Thami asiyaka-wintiro iroka: tzimatsi kimisantzinkari kinkithasiritchari kamiithatatsi iwaityaaro opaiyita-rikapayi. Iro kantacha tzimatsi pasini sipita-siriri, apatziro iwayitaro pankirintsi. ³ Yoka kimisantzinkari owayitarori opaiyita-rika, airo imaninta-waitziri pasini kaari owayityaaroni. Ari inkimi-tzityaari kaari owayityaaroni airo imanintziri pasini owayitarori, tima Pawa ti

imanintiri irirori. ⁴ ¿Kantatsima inkisathataitiri opirata-nintsi? Airo, tima iriitaki kisathatirini opiratariri, irijatzi kimosiriwintirini. Ari okantari, tima Pawa iriitaki onampiyitariri maaroni owayitarori opaiyita-rika, irijatzi kimosiriwintirini.

⁵ Iroka pasini osiyakaa-wintirori: Tzimatsi kimisantzinkari omairintan-tarori kitaitiri. Tzimatsi pasini kaari ompasinitzi-motiri kitaitiri. Ontzimatyii inkinkithasirita-koyitajyaa maaroni, ti onkamiithati intzika-tzika-yitiri pasini opaita-rika ikinkithasiritari. ⁶ Ikaratzi pinkathatziirori kitaitiri, iriita-jaantaki Awinkathariti ipinkathatzi. Ari okimitzitari aajatzi, ikaratzi owayitarori maaroni opaiyita-rika, iriitaki Awinkathariti ipinkathatzi iwayitan-tarori, tima impaasonkita-piinta-tziiri. Ari ikantari ikaratzi pinkayitziirori owaritintsi, iriitaki Awinkathariti ipinkathatzi ipaasonkita-piintziri. ⁷ Ti añaawinthata-siwaityaa arokaiti, ti ankama-winthata-siwaityaa aajatzi. ⁸ Ainiro añaayitzi, iriitaki Awinkathariti añaimoyitairi. Aririka ankamaki, iriitaki Awinkathariti akami-motzi. Ari okantari, iriitaki Awinkathariti asiyitairi ainiro añaayitzi, ari okimi-tzitari aririka ankamayitaki. ⁹ Tima ikamaki Saipatzii-totaari, aajatzi yañaaji irojatzi yasitan-tairi ainiro añaayi-tzii, aajatzi aririka ankamayitaki.

¹⁰ ¿paitama pikisi-matan-tariri pishininka? ¿paitama pimanintan-tariri? Iriitaki Saipatzii-totaari amina-kotan-taironi apaata okaratzi yantaitakiri. ¹¹ Irootaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitzi:

Iroka ikantakiri Awinkathariti: “Maaroni intyiuro-waitaji impinka-thaitajina. Omapiro.”

Aritaki inkimosiriwinta-jiiri maaroni Pawa.

¹² Aripaiti ankinkithata-kota-jyaari maaroni anta Pawaki.

¹³ Irootaki awashaantan-tyaarori akisi-mata-wakaiyita. Ontzimatyii ankanta-siriyiti: “Airo nokantzi-moniinta-kaari pasini kimisantzinkari, notzika-siritziri = kari.” *

¹⁴ Noyotzi naaka ti inthañaa-pithatan-tyaaro Pawa awayityaaro opaita-rika. Iro kantacha tzimatsi-rika kinkithasiri-waita-chani kamiithatatsi impinka-waitaiti, imatiro impinka-waiti irirori.

¹⁵ Aririka piñaakyaari pasini kimisantzinkari piwayityaaro ipinkiri irirori, ti pintako-sirityaari. ¿Kamiithama pinkantzi-moniinta-kaiyaari pasini piwamatsitakaro owaritintsi? ¿Pininta-tziima pikaaripiro-siritairi? Irijatzi kimisantsiri, ikamawintairi Saipatzii-totaari.

¹⁶ Ari okanta, ti onkamiithati piñaakantiri piwayitari pikinkithasiritari awiroka kamiithari inatzii, ari inkantaitimi: “Pantakiro awiroka kaari-pirori.” ¹⁷ Aroka-payi akaratzii ipinkathari-wintajai Pawa, ti onkowa-pirota-jaantyyaa okaratzi owayitari, okaratzi iraitsiri. Iro kowapirota-chari antampatzika-siri-yitaji, asaikayitaji kamiitha, ankimo-siri-yitaji, tima iriitaki kantakaarori Tasorinkantsi.

¹⁸ Iroorika amayita-nairi aririka antawaitainiri Saipatzii-totaari, aritaki animota-kaajiri Pawa, ari inkantzi-tajyaari atziri-payi, yaakamiithatajai.

* **14:13** kimisantzinkari = iyikiiti

19 Ari okanta, ontzimatyii panta-piintairo isaikan-taitari kamiitha, piwitsika-sirita-wakaan-tyaari. 20 Aririka pamina-minati piwayityaaro opaita-rika, paamawintyaa paparatziro = kari imatakaa-kiriri Pawa pasini-payi kimisantzinkari. Ti onthañaa-ntsityaa awayitari. Iro kantacha tzimatsi-rika owayitarori opaita-rika iro inkantzi-moniinta-kaantyaariri pasini, yantakiro kaari-pirori yoka. 21 Ti onkamiithati pinkantzi-moniinta-kaiyaari pasini pikimita-kaantajiri iyiki, okantakaaro piwayitari wathatsi, pirayitsiro kachori, pantayitziro opaiyita-rika. 22 Tima okaratzi piyotako-siri-tairo awiroka, apatziro Pawa yotakota-jimironi. Tzimatsi-rika kaari sipita-siri-wintaironi, aritaki imatajiro inkimo-siri-yitai. 23 Iro kantacha tzimatsi-rika sipita-siri-waita-tsini, aririka iwakyaaro opaiyita-rika, ari onkimitzi-mota-jyaari yantakiro kaari-pirori. Tima ti yantajiro okaratzi iyotako-siri-witari, kaari-piro onatzii iroka.

15

1 Arokaiti kimisantzinkari aawyyaa-siriri, ontzimatyii antsinampa-siritzi-motajiri sipita-siriri, ti apatziro antayitiro onimoyitairi arokapayi. 2 Ontzimatyii antayitajiro onimotairini ashininka, onkarati wintha-sirita-kaiyaarini yantayitajiro irirori kamiithari. 3 Tima irootaki yantakiri Saipatzii-totaari, ti yamina-minatiro onimotairi irirori. Tima isankinaitaki pairani, ikantaitzi:

Ikaratzi kawiyawaitzimiri awiroka, naaka ikawiyaki.

⁴ Tima okaratzi sankinata-kotain-chari pairani kimitakarori iroka, isankinai-takiro iyomitaai-tantairori, isankinai-takiro ompoñaan-tyaari akowintyaaro. Tima iro Sankinarintsi-pirori oñaakajairori tzimatsira ayaakoniintani, irootaki akantapiro-siritan-taari. ⁵ Iriita-jaantaki Pawa kantakaarori añaantarori atsinampa-siritzi, irijatzi kantaka-sirita-kaini. Oshiki nokowa-kota-piintakiri inkanta-kaiyaaro paakamiithata-wakaan-tyaari, pinkimita-kota-jyaari Saipatzii-totaari Jesús. ⁶ Onkimiwaita-jyaaro pintsipata-wakai-yaami maaroni awirokaiti pimpanthaa-wintairi Pawa, asitariri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

Ikinkithai-tainiri Kamiithari Ñaantsi pasin-satzi atziri-payi

⁷ Tima oshiki yaakamiithatai Saipatzii-totaari, ari pinkimita-jyaari awirokaiti, paakamiitha-yitajiri pasini atziri, tima irootaki impinkathaitan-tyaariri Pawa. ⁸ Irootaki nokantapiintakiri: Ityaankai-takiri Saipatzii-totaari yantawai-wintiri noshininka-payi Judá-iti. Irootaki imatanta-karori iñaantai-tyaaro omapirotatya okaratzi ikasiya-kaakiriri Pawa pairani awaisatzitini. * ⁹ Irojatzii yantzi-mota-kiriri ikaratzi kaari noshininkata, irootaki ipinkathatan-taariri irirori-payi, inisironkatairi Pawa. Iroka isankinai-takiri pairani, ikantaitzi:

* 15:8 Judá-iti = totamisitaari

Nokantakapirowintaami isaikayitzi pasini-satzi atziri.

Nopanthaa-wintajimi nawintaajami. †

¹⁰ Iroka ikantzi-taitakari aajatzi:

¡Pasini-satziití! Pinkantakapirotajyaana
awiroka pintsipata-jyaari yasiyitaari
Pawa.

¹¹ Ikantaitaki aajatzi:

¡Pasini-satziití! Pinkantapirowinta-jyaari
Awinkathariti.

¡Maaroni atziri-payi pinkantakapirowinta-
jyaari!

¹² Opoñaa ikantaki aajatzi Kamantan-tzinkarini
Isaías:

Ari intzimaki incharinin-tajyaari Isai.

Iriitaki pinkathari-wintairini pasini-satzi atziri-
payi.

Iriitaki iyaakoniintajiri kaari ashininkata.

¹³ ¡Iriitaki kimosiriwinta-kaimini Pawa, iri-
itaki saikakaa-yitimini kamiitha pikimisantajiri!
Tima iriitaki kantakai-yaaroni ayaakoniintan-
tyaariri. ¡Iriitaki Tasorinkantsi kantakai-
yaamironi piyaako-pirotan-tajyaariri!

¹⁴ Iyikiiti. Noyotzi naaka omapiro
pinisironkayita-wakaa awirokaiti, oyotani-
pirori pinayi-tziita, pimatajiro piyomitaa-
wakai-yitaja.

¹⁵ Iro kantacha nosintsi-
thatzimiro nosankinatzimiro iroka airo
pipyaakotantaro. Tima inkaminthaa-
pirotajina Pawa, ¹⁶ ityaankakina nonkinkithata-
kota-jiniri Jesús Saipatzii-totaari ikaratzi
kaari noshininkayita. Nokaman-tayitajiri

† 15:9 Wairontsi

Kamiithari Ñaantsi kinkithata-kotziriri Pawa, okimiwaitaaro naakami Ompira-tasorintsitaari. Iriima yoka kaari noshininkata, ikimiwaitakari nasitakaariri Pawa, namayita-jiniri Pawa iriitaki ookimotaariri. Iriitaki Tasorinkantsi tampatzika-siri-yitairini. ¹⁷ Okaratzi yantakaa-janari Saipatzii-totaari Jesús, kantawita-chari nontharowintyaaromi naaka, nonkinkithata-kotiro nantawaita-jiniri Pawa. ¹⁸ Iro kantacha nokinkithata-kotajiro okaratzi imatakaa-janari Saipatzii-totaari. Tima noñaayitakiri kaari noshininkata ikimisanta-yitairo okaratzi nokinkithata-kaakiriri, okaratzi nantzi-motakiriri. ¹⁹ Iriitaki Tasorinkantsi matakaa-kinarori notasonka-wintan-takari, irootaki nomayitan-takarori kaari iñaapiintaitzi pairani. Irootaki nomatan-tarori nokinkithatajiro Kamiithari Ñaantsi kamanta-kotziriri Saipatzii-totaari nitanakaro Aapatyaawiniki nokinayitanaki tsika-rika-payi irojatzí Ilírico-ki. ²⁰ Ari okanta nonintan-takari nonkinkithatiro Kamiithari Ñaantsi tsika ti inkimakoitiri Saipatzii-totaari. Ti apatziro nojatiro tsika ti inkinkithata-kaantaitaki pairani. ²¹ Tima iroka isankinai-takiri, ikantaitzi: Ari iñaajiro kaari ikinkitha-tako-witaita pairani, Inkimatha-tairo kaari ikimako-witaita pairani.

Inintaki Pablo ijati otzinkamiki inampi wirakochaiti

²² Irootaki kaari okantanta nojati pisaika-jiitzi awiroka, okantawitaka oshiki nonintapiinta-witaka. ²³ Iro kantacha aritaki nomatakiro iroñaaka, tima tikatsi nantanajiri aka nampitsiki. Aritaki oshikitaki osarintsi

nokowa-piintawita nariityaamimi. ²⁴ Aririka nojaminthataki nampitsiki ipaitaitziri España-ki, ari nokinkithasiritaka nariitanakyaami pinampiki. Aririka nosaikimowaita-nakimi, nonintzi pamitakotina pintyaankina pasiniki nampitziki. ²⁵ Iro kantacha notapaintyaaro nojati Aapatyaawiniki namitako-yitiri kimisantzin-kariiti. ‡

²⁶ Tima yokaiti Macedonia-satzi, aajatzi Acaya-satzi, ityaankakina kiriiki iriroriiti nompayitiriri asinonkainkari kimisantzin-kariiti nampiyitarori Aapatyaawiniki. ²⁷ Iriiyitaki ninta-sitain-chari impasitan-tayityaa, tikatsi sintsitirini. Osiyawaitakaro ampinata-jirimi, okantakaaro ikimisanta-kaakiri yoka kaari ishininkatyaa isiriki kaari iñaitzi. ²⁸ Aririka nomonkaratakiro nompayitakiri Aapatyaawinimatzi ikaratzi ityaantai-takiniriri, ari nariitanakyaami pinampi-yitaro awirokaiti nojatira España-ki. ²⁹ Noyotzi iriitaki Saipatzii-totaari tasonka-winta-pirotinari aririka nariita-kyaami anta.

³⁰ Iyikiiti, nokowa-kotzimi pamana-kota-piintajina awirokaiti, pinkimityaana tsika nokanta-piintziro naaka. Irootaki nokowakotzimiri, noyotzi pipinkathatziri awirokaiti Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, iriitaki Tasorinkantsi kantakaa-mirori pitakotan-takanari. ³¹ Pamana-kotajina airo yaakaan-tantana thanka-siriri nampiyitarori iipatsitiki Judá-iti. Pamanako-yitajina yaawakotan-tyaanariri kamiitha ipakaan-taitziriri

‡ 15:25 kimisantzin-kariiti = kitisiriri

kimisantzín-kariiti Aapatyaawíniki, irootaki onimoyitan-tyaariri irirori-payi. § 32 Ari onkantyyaa nonkimo-siritan-tyaari nojati pisaikajíitzi awiroka, iroorika inintakaa-kinari Pawa. Ari nonintzi nomakoryaa-waitanaki pinampiki awirokaiti. 33 ¡Onkamintha iriitaki Pawa tsipa-sirityaamini, iriitaki saikakaa-yitimini kamiitha! ¡Omapírowí!

16

Iwithaitari atziri-payi

¹ Irootaki Febe aanakironi iroka sankinaritsi. Irootaki nokimita-kaantaja iroomi notsiro. Oshiki antawaitaki iroori tsika yapatota-piinta-jiita Cencrea-ki, irootaki amitakotziriri ijiwariti kimisantzinkari. ² Paakamiithata-wakiro iroori, irootaki yasitaari aajatzi Awinkathariti, kamiithatatsi paakamiithatiro pikimita-piintziri paakamiithatziri pasini kimisantzín-kariiti. Pamitakotiro opaita-rika onkowityaayiti. Tima oshiki amitakotantaki iroori. Ari okimitaa-kinari naaka oshiki amitako-yitakina. *

³ Piwithatyaanaro Priscila aajatzi Aquila. Irootaki tsipayita-kanari impiratana Saipatzii-totaari Jesús, ⁴ irootaki siniwinta-kanari owawisaa-kotakina. Oshiki nopaasoonkitakiro irokaiti, ari nokimita-kaari nopaasoonki-yitakiri pasini-payi kimisantzinkari kaari noshininkata. ⁵ Piwithatyaanari aajatzi ikaratzi apatota-piinta-chari owankoki. Piwithatyaanari notakotani Epeneto, iriitaki

§ 15:31 kimisantzín-kariiti = iyikiiti * 16:2 kimisantzín-kariiti = iyikiiti

itanakarori nokimisanta-kayiri Saipatzii-totaari anta Acaya-ki. ⁶ Piwithatyaanaro María, irootaki antawai-winta-kimiri oshiki awirokaiti. ⁷ Piwithatyaanari Andrónico, aajatzi Junias noshininka-payi inatzii, iriitaki notsipatakari yasitakoitana. Iriitaki itakarori ikimisantaji tikira-mintha naaka, irijatzi ipinkathatakiri tyaantaariiti. ⁸ Piwithatyaanari notakotani Amplias, iriitaki yasitaari Awinkathariti. ⁹ Piwithatyaanari Urbano, iriitaki notsipata-piintakari nantawaitziniri Saipatzii-totaari Jesús. Piwithatyaanari notakotani Estaquis. ¹⁰ Piwithatyaanari Apeles, yaakamiithatairi Saipatzii-totaari. Piwithatyaanari ikaratzi saikapankotziriri Aristóbulo. ¹¹ Piwithatyaanari noshininka Herodión. Piwithatyaanari saikatsiri iwankoki Narciso, ikaratzi antawaitziriri Awinkathariti. ¹² Piwithatyaanaro Trifena, aajatzi Trifosa. Irojatzii antawaitzi-niriri Awinkathariti. Piwithatyaanaro notakotani Pérsida. Irojatzii antawaitzi-niriri Awinkathariti. ¹³ Piwithatyaanari Rufo, iriitaki iyosiitairi Awinkathariti. Piwithatyaanaro aajatzi iriniro, irootaki nokimita-kaantari iroomi noniro. ¹⁴ Piwithatyaanari Asíncrito, Flegonte, Hermas, Patrobas, Hermes, aajatzi itsipata-piinta-yitari iriroriiti, apaiyitziri “iyikiiti.” ¹⁵ Piwithatyaanari Filólogo, Julia, Nereo aajatzi iritsiro, Olimpas, aajatzi ikaratzi tsipayitariri apaitajiri kitisiriri. ¹⁶ Itakora pinkantyya piwithatawakaanaiya. Iwithayitami awirokaiti ikaratzi apatowinta-

piinta-kariri Saipatzii-totaari. †

17 Iyikiiti, iroka nokowa-kotzimiri: Paamawintyaari ñaana-minthata-wakaa-chari iriitaki otzika-tzikata-wakaarori iyomitai-takimiri pairani. Airo pitzipa-yitari awirokaiti. 18 Tima kaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari opirayita-najyaarini. Yanta-piintziro ininta-sitari irirori. Iriiyitaki nintathatziriri sipita-siririiti yamatawi-waitzirira. 19 Nokimaki naaka-payi kamiitha pikanta-jiita awirokaiti, ti pimpiyatha-waityaa, irootaki oimosirinkakinari. Nonintzi naaka pinkamiitha-siri-piroti, onkimiwaityaaro ti piyoyitiromi tsika okantakota kaari-pirori. 20 Iriitaki Pawa saikakaa-yitajimini kamiitha, irootantsi inkantakaiyaaro piitsinampaan-tyaariri Mishatantaniri, onkimiwaita-jyaaro piwichoryaa-tyiirimi paatzikakiri. ¡Onkamintha inisironkataimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari!

21 Iwithatami Timoteo, tsipatanari yantawaitzi, aajatzi noshininka-payi Lucio, Jasón, aajatzi Sosípater.

22 Naakataki Tercio osankinatzi-niriri Pablo. Naakataki aajatzi owithatamiri, naaka yasiyitaja aajatzi Awinkathariti.

23 Iwithatami Gayo. Iriitaki nosaiki-motziri iroñaaka iwankoki. Iwithayitami aajatzi ikaratzi nampiyitarori aka. Iwithatami Erasto, owiriri kiriiki asitari nampitsi. Iwithatami aajatzi Cuarto, akantajiri iyiki.

† 16:16 piwithatawakaanaiya = thoporotaantsi

24 ¡Onkamintha inisironka-yitaimi
 Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari!
 ¡Omapirowí!

owiraantarori kimosiriwintaantsi

25 Thami awisiryaaawinta-jyaari Pawa.
 Iriitaki matzirori yaawyaa-sirita-kayimi
 piriipiro-wintan-tyaarori Kamiithari Ñaantsi
 ikinkithata-koitziri Jesús Saipatzii-totaari, kaari
 ikimatha-witaita pairani. 26 Iro kantacha
 iñaakayitantaja iroñaaka, iyomitaan-tayitaki
 maaroni nampitsiki inkimisantai-tantyaari
 anta. Irootaki isankinata-kaakiriri Kamantan-
 tzinkari-payi yoka Pawa, Añaanita-tsiri.
 27 Thami antharowinta-jyaari aponita-tsiri
 Pawa, Yotaniri. Tima iriitaki Jesús Saipatzii-
 totaari kankakai-yaaroni asi owantajyaarori
 antharowinta-jyaari. ¡Omapirowí!

Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2